

"DIRVA" LITHUANIAN WEEKLY
(THE FIELD)
The only Lithuanian Publication in Ohio
Published Weekly at Cleveland by the
Ohio Lithuanian Publishing Co.
Yearly Subscription rate:
In the United States \$2.50
Canada and Mexico \$3.00
Lithuania and other countries \$3.50
Advertising rates on application.
"DIRVA"
7907 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO

"DIRVA" SAVAITINIS LAIKRAŠTIS
Leidžia kas savaitę Clevelande, Ohio
Ohio Lietuvių Spaudos Bendrija
Metinė Prenumerata:
Suvienytose Valstijose \$2.50
Kanadoje ir Meksikoje \$3.00
Lietuvoje ir kitur \$3.50
Prenumerata apmokama iškalno ir skaitosi
nuo dienos užrašymo, ne nuo Naujų
Metų. Apgrasinių kainų klauskit laišku.
"DIRVA"
7907 SUPERIOR AVE. CLEVELAND, OHIO

Published and distributed under permit No. 773, authorized by the Act of October 6th, 1917, on file at the Post Office of Cleveland, Ohio, by order of the President. A. S. Burleson, Postmaster General

Entered as Second-Class matter December 6th, 1915, at the Post Office of Cleveland, Ohio, under the Act of March 3rd, 1879

No 45

KAINA 5c.

CLEVELAND, OHIO

PENKTADIENIS, LAPKRITIS-NOV. 11, 1921

METAI VI (VOL. VI)

Nusiginklavimo Konferencija Prasideda Lapkričio 12 d.

DIDESĖS VALSTYBES SUSIUNTE SAVO ATSTOVUS APTARIMUI BUDŲ SUMAŽINIMUI JURINIO GINKLAVIMOSI

DARBAI IR DARBININKŲ ŽINIOS

Ohio valstijos industrijos su pereinama savaitė gerokai emingai už biznio.

Geležies ir plieno darbai ir toliau gerinasi, kaip pranešama iš Youngstown distrikto. Bedarbių apmažėjimas tame distrikte pasidarė žymesnis. Šio savaitės, kaip tikrino didesės geležies-pieno išdirbystės Youngstown distrikte, darbai pradės eiti geriau negu šiais metais buvo.

Ohio gelžkeliai pradeda turėti daugiausiai biznio, nors gerėjimas visai lėtas. Puodinkystės darbai skelbia eina geryn ir reikalavimų randasi daug.

Akrono gumo darbai pasilauko tame pačiame laipsnyje kaip buvo anksti iš rudens. Anglies kasyklos praneša apie didėjančius anglies reikalavimus.

Anglikasių streikai. Indiana valstijoje pereinama savaitė streikavo anglikasius, apie 30 tūkstančių. Tik keturios kasyklos to valstijoje dirbo. Ohio valstijoje sustreikavo 3,250 ir dar grąsino kiti streikai. Illinois valstijoje tūkstančiai anglikasių prisidėjo prie streiko pirm negu iš vyriausios unijos rastišios išleista įsakymas pasikliti darbe.

Kasyklų operatoriai nori panaikinti unijų sistemą pertikrinimo anglikasių ar visi užsiimokę savo duokles. Streikas kilo protestui prieš tokių kompanijų darbą.

Pittsburgo distrikto anglikasiam lapk. 7 d. buvo išleista įsakymas streikuoti. Viso streikas paliečia 350,000 darbininkų. Dalykas nuėjo į teismą: anglikasių advokatai reikalauja atimti Indianos teisėjo nuosprendį uždraudžiantį pertikrinti darbininkų duoklių užmokėjimą į unijų skyrius.

Lapk. 5 d. anglikasių streiko šaukimas sulaukė: Indiana valstijos anglikasiam sugrįžo darbas.

Pittsburg, Kansas. — Dviejų eksplozijom tapo suardyta maža anglies kasykla; niekas neaukento.

New Yorke, pieno išvežiotų streikui tęsiantis, pastarose dienose atsibuvo smarkių susirėmimų unijos darbininkų su skebais. Brooklynne atsibuvo šaudymų; streikeriai pradėjo mirti plytomis ir akmenais į važiuojančius su pienu streiklaidžius. Penkiolika areštuota.

Pottsville, Pa. Netoli Minersville, kasyklų eksplozivus gazu penki darbininkai labai apdeginti ir tuoj mirs; kiti lengviau nukentėjo.

Vakarinio valstijų gelžkelių kompanijos susirinkime Chicagoje nusprendė numušti savo darbininkams algas ant 10 nuos.

KRUVINI RINKIMAI
Louisville, Ky. — Keleto vietų Kentucky valstijoje per rinkimus prie balsavimo budelių atsibuvo muštynės ir šaudymai. Paskirose vietose nesusita dėstkas žmonių, sužeista dešimt. Louisville's vienas kandidatas ant majoro tų žudysčių pasekmė tapo areštuotas.

Nupuolė meteoras. Alliance, O. — Ant vienos uokės netoli šio miesto atrasta žemės išmūšta skylė. Šio miesto kolegijos profesorai mano tai esant darbu nupuolusio meteorito ir vyksta į ją tyrinėti ir sykiu kasti gilyn surasti meteorą. Nakties laiku uokės žmonės buvo išbudinti užmu ir aklancija šviesa, kuri tuoj pradingo; nieko lauke narasta kaip giliai skylė.

GINKLAVIMOSI MAŽINIMO KONFERENCIJA

Washington. — Suv. Valstijų karės ir laivyno departamentai ruošiasi prie ginklų mažinimo konferencijos; skiriama delegatai, kurie dalyvaus kalbose su kitų šalių atstovais. Taipgi organizuojama techniškių patarėjų štabai.

Konferencija prasidės lapkričio 12 d., po sukaktuvių dienos kaip buvo padaryta pasaulinės karės paliaubos.

Visa konferencijos svarba bus nukreipta ant Azijos ir Pacifiko dalykų nustatymo, paskui — kaip ir Japonijos delegatai priitaria — laivynų ginklavimo mažinimo klausimas.

Delegatų suvažiavo iš Anglijos, Prancūzijos, Japonijos, Holandijos ir kitų šalių.

Nužudė Japonijos Premjerą

Tokio. — Pereitą pėtnyčią, 4 d. lapkričio, gelžkelio stotyje tapo mirtinai nudurtas Japonijos premjeras Takaši Hara. Premjerui esant stotyje, jaunas vaikinai, išbėgęs iš trečios klesos laukiamoj kambario, užpuolęs kelis sykius durė premjerui į krutinę, nuo ko jis už kelių minučių mirė. Vaikinas tuoj tapo areštuotas.

Žmogžudystė buvo politiškos reikšmės, užmušėjas gi džiaugėsi pasitarnavęs savo tikslams ir užkirtęs kelią premjero politikai.

Išsyk buvo paleista gandai jog užpuolikas buvo Korejos kovotojas už savo šalies nepriklausomybę ir atsiluosiavimą, vienok paskiau ištirta jį esant tikru Japoniečiu. Jo tas darbas buvo įkalbėta per suaugusius, premjero partijos priepūs.

Ant rytojaus po žudystės reznavo Haro ministerių kabinetas.

Naujas Jugoslavijos Karalius

Belgradas. — Buvusios Serbijos sostinė, dabar suvienytoj kelių Balkanų valstybių Jugoslavijoje, karalius Aleksandras, sugrįžęs iš Paryžiaus, užėmė sostą po savo tėvo Petro, neseniai mirusio, ir taipgi jis padarė prisiega palaikyti naują tautos konstituciją.

Karolis Ištemiamas

Budapest. — Buvęs Austro-Vengrijos imperatorius Karolis ir jo žmona, kaip pranešimai skelbia, paimamas Anglijos kariso laivo ir išgabenamas ant Madeira salos, Atlantiuke. Karolis pora atvejų bandė atgauti savo sostą Vengrijoje, bet nepasisekė. Kad daugiau tokių bandymų nedarytų, Karolis su žmona išgabenami ten iš kur negalės daugiau atplaukti.

Nuskendo Du Laivai

Londonas. — Lapk. 7 d. audroje nuskendo Finų garlaivis "Kustavi" ir prigrė 30 ypatų.

Kopenhagen. — Lapk. 4 d. vakaruose nuo Jutlando nuskendo laivas "Nils Gura" ir prigrė šešiolika žmonių.

Lietuva Užgyrė T. S. Projekta

KAUNAS, lap. 8 d. — Lietuvos ministerių kabinetas savo posėdyje nutarė priimti, su pastabomis, Tautų Sąjungos siūlymą, kuriuoliai turėtų būti užbaigti Lietuvos Lenkijos ginčai Vilniaus reikale. Tuo projektu, Lietuva sudarytų du pusautonominius kantonus: vieną sudarytų Vilniaus sritis su apilinkėmis, kita — likusioji Lietuvos dalis.

(Tą žinią skelbia ir kiti mūsų laikraščiai, bet ji labai neaiški: išeiti lyg kad tie "pusautonominiai" kantonai būtų po Lenkijos globa; bet gal Vilniaus kantonas namoma įkurti kaip pusautonominis prie Lietuvos, o jie vienas kitam būtų du pusiau nepriklausomi.)

Pragoj tapo pasirašyta sutartis tarp Čekoslovakijos ir Lenkų.

Bolševikai Neatsako nuo Buržujiškų Skarbu

Maskva. — Devyniolika vyrų tapo sušaudyta ir keturiasdešimt vyrų ir moterų nuteisti kalėjimui už vagystes deimantų, platinamo ir seno sidabro bei visokių brangenybių iš valdžios įstaigų. Visi tie brangumai buvo bolševikų valdžios atimti iš krautuvų kada viską "sulyginta", bolševizmui prasiidėjus.

Vienas valstijos kontrolės komisarai, sušaudytas už vagystę, buvo paėmęs 50,000,000,000 rublių vertės brangakmenių ir kitių daiktų. Kiti viršininkai ir darbininkai tapo nubauti už vogimą didelių deimantų arba už norėjimą užsiimti vagių.

Vogtus daiktus bolševikų valdininkai gabeną į užrubežius ir tenai juos pardavė palieka tokiems kad jiems daugiau visam amžiui nereikia sovietų rojus.

Kapitalistai Gelbės Vokietijos Valdžią

Berlinas. — Vokietijos Industrialistų Lyga nubalsavo eiti finansinę pagalbą savo valdžiai pavadant jai savo narių užrubežinius kreditus kurie siekia apie 1,000,000,000 markių. Debatuose tame klausime dalyvavo didžiausi Vokietijos finansierai ir industrijų vedėjai.

Aplink Žemę 17 Dienų

Paryžius. — Organizuojama didžiausias orinis kongresas rudenei orlaiviu parodai ir manoma rasti būdą apskridimui orlaiviu aplink visą žemę. Jeigu tas pasisektų, būtų pradėta lėkti aplink žemę 17 valandų laiko. Orlaiviu ekspertai pasirenge tokiui tikslui rengti mašinai ir nustatyti kelius.

Apleidus Londoną 8 val. ryte papedėlyje, sako Konstantinopolį būtų galima pasiekti 4 val. ryte utarninke ir tą pačią dieną atsidurti Kairo mieste, Egipte. Sekantį utarninką 10 val. ryte būtų galima pasiekti Australiją. Po to, patraukus skersai Pacifiko, kito didžiausio kelio galo, pasiektų Amerikos kraštą subotą 4 val. vakare. Iki New Yorke tada imty tik pora dienų, persėdus į kitą orlaivį būtų galima patraukti skersai Atlantiką vėl į Londoną. Visas kelias būtų 27,000 Angliškių mylių ir laiko užimtų septyniolika dienų. Vienok tas dar tik planas, taip greit nebus galima intaisyti orlaiviu kurie perlėktų Pacifiką.

AIRIJOS KLAUSIMAS NEINA GERYN

Londonas. — Einant Airijos neprigulmybės kovotojų deryboms su Anglija už pasiluosavimą, pasirodė jėg dabartiniu laiku ant kelio prie taikos stovi Ulsteris, šiaurinė Airijos dalis turinti savo paskirą nuo visos Airijos parlamentą po vadovų Anglijos valdžios. Ulsteriui tokiu būdu atskilus nuo visos Airijos, Airių kovotojai mato pavojų savo šaliai: bile kada iš Ulsterio Anglija gali užleisti visai Airijai betvarę keliančius elementus ir neduoti žmonėms ramumo, jei esant vienai daliai atskilus ir kitos Airijos dalies spėkos yra silpnos.

Ulsterio premjeras taipgi buvo kviečiamas į Londoną; jįsai griežtai laikosi priešingas turėjimui kalbų su pietine Airija, skaito šiaurinės dalies klausimą užbaigtu, esą Ulsteris atsidaęs Anglijos globon, o ką kiti Airiai reikalauja tegul sau išsideda.

Airiai vėl užplūdinėja.

Belfast. — Fermanagh pavietis 16 Sinn Feinčių nakties laiku užpuolė policijos barakus, nuginklavo keturis konstabelius, pagrobė šautuvų ir amunicijos ir pabėgo. Jie pasinaudojo proga kada diduma kareivių buvo išvykę į kitą sritį į žaislus.

Reikalauja Pildyti Gelžkeliams Prižadus

Atsuktas savaitė atgal gelžkelių darbininkų streikas galės atsinaujinti ir darbininkų unijų viršininkai skelbia jog jie vėl gali tą klausimą pajudinti jeigu gelžkelių darbo taryba nepildys savo prižadų duotų penkioms gelžkelių darbų sąkų unijoms, ant kurių sutikus unijos streiką atšaukt.

Gelžkelių darbo taryba nepridėjo algu mažinimo klausimo nejudinti iki kiti metų liepos mėnesio, jei dabar to užsiginą ir paėmė svarstyti rezoliuciją apie mažinimą gelžkelių darbininkų algu.

Gelžkelių kompanijos ruošiasi prie algu mažinimo ir tą savuožmanymą nori praversti teismu keliu kaip greičiausia galima. Kompanijos šaukia konferencijas su darbininkų atstovais ir nori kalbinti juos prie susitarimo algas nukirsti. Jeigu tas nepavyktų, kompanijos paskirai bandys savo planą įvesti.

Žemės Drebejimai

Lima, Peru (Pietinė Amerika). — Lima miestą lapk. 3 d. sukratė keturi žemės drebejimai. Pirmas ir trečias buvo labai smarkūs. Visi drebejimai buvo jaučiami dideliuose plotuose.

Peru respublika guli prie Pacifiko, vakariniam Pietų Amerikos šone, labai kalnuota, vulkanuota žemė, tankiai varginama žemės drebejimai.

Skerdynės Jeruzalyje

Arabai riaušinkai darė ataką ant Žydų Jeruzalio miesto ir to pasekmėje kilo riaušės; meso bomba nuo kurios sprogo užmušta penki žmonės.

Prezidentas 56 m. Amž.

Lapkričio 2 d. Suv. Valstijų Prezidentui Hardingui sukako 56 metai amžiaus. Metai atgal jis liko išrinktas prezidentu. Jį dabar pasveikino kitų šalių karaliai ir prezidentai.

PINIGŲ KURSAS

Lapkričio 2 d.
100 markių-auksinų 52c
100 Lenkų markių 3c
Pereitą savaitę buvo:
100 markių-auksinų 62c
100 Lenkų markių 3c

PARDAVINĖS ALŲ KAIPO VAISTA

Washington. — Blaivybės komisijonierius priėmė pirmas dvi bravorininkų aplikacijas leisti išdirbti ir parduoti alų medikališkiems tikslams, kaip jau tapo perleista įstatymas. Visų bravorų aplikacijas paimdamas vyriausias komisijonierius peržiūrės jų rekordus ar nėra kada iki šiolei prasizengę prieš draudimo įstatus.

Pirma negu bus galima pradėti išduoti alų kaip vaistą aptiekai turės gauti leidimus į savo įstaigose turėti, o gydytojai pavelėjimą jį išrašyti tokiems kuriems alus išrodys reikalingu sveikatos sudrinimui.

Palaikymui uždraudimo įstatymo veikmėje sekantiems metams bus reikalinga net dešetė milijonų dolarių, arba pusterčio milijono dolarių daugiau negu reikėjo šiais metais.

Suokalbizi Išduoti agentus.

Washington. — Slapti degtinės platintojai naudoja papirkėnijimą valdžios "sausojo įstatymo" užžiurėtojų-agentų; daugelis jų pasiduoda ir užsideda akis, bet kitų nepasieka papirkėni. Dabar šmugelinkai rengia naują planą — įvesti terorą ir pradėti žudyti visus jiems ant kelio stovinčius valdžios agentus.

CHICAGO, ILL. BRIDGEPORTAS.

Rodosi dar taip neseniai, o vienos jau dvidešimt penki metai prasliko kaip įsikūrė Chicagoje Bridgeporto Lietuvių kolonija.

Šiandien Bridgeportas Amerikos Lietuviams yra žinomas nuo Atlantiko iki Pacifiko, ir joks Lietuvių, iš kur jis nebutų, ar kur jis nevyktų, jei tik važiuoja per Chicago, jį trauktė traukia atsilankyti ant Bridgeporto pas savuosius, pas Lietuvius paviešėti, arba ir svarbesnius reikalus atlikti.

Visos Amerikos Lietuviai žiuri ką Chicago Bridgeportas veikia, ir jį darbuotė pamėgdžiojama. Žodžiu, Chicago Bridgeporto Lietuvių kolonija yra keლიevė viso Amerikos Lietuvų judėjimo.

Ir ko ko čia nėra: advokatai, gydytojai, inžinieriai, dentistai, visokios rūšies pramoninkų-vertelų; gražių didelių namų, kurie išimtinai priguli Lietuviams. Tuose namuose randasi visokiadriopai ofisai ir krautuvės, teatrai ir sueigoms svetainės.

Bet užvis svarbiausia įstaiga, kuri išimtinai yra Lietuviuų rąkose, tai Universal State Bank. Amerikonai matydami kad Universal State Bank milžiniškai auga norėjo, žut-but, paveržti jį ir pasigriebti į savo rankas kad tuomi priverstų Lietuvius ir vėl jiems turtus krauti.

Bet štai vienas tikras Lietuvos tėvynainis, Juozas J. Krasauskas, superka nuo sviruojančių banko direktorių šėrus, suvirš 100,000 dolarių vertės, ir Universal State Bankas tampa ant visados tikra Lietuviuų įstaiga.

Šiandien smagu turint reikalą su tuo banku, ineiti ir jaustis jog tai mūsų, Lietuviuų, vienatinė gražiausia ir turtingiausia įstaiga.

Mes Lietuviai turim ne tik tą įstaigą remti, bet turime būti dėkingi J. J. Krasauskui, banko prezidentui, kad syki ant visados jį Amerikonų akysna pažymėjo jog tai Lietuviuų, o ne smetimaudžių įstaiga. Tai didelis Lietuviuų žingsnis ekonomiskame tobulinimesi.

Dar syki atkreipiu Bridgeportą ir apilinkėms Lietuviuų domą — remkite savo locną įstaigą; gana vergauti ekonomiskai sveitimaudžiams.

Dr. A. L. Graičunas.

DEMOKRATIJOS KVOTIMAI AMERIKOS LIETUVIŲ

PASKOLOS vajuos tai Lietuvos Demokratijos Kvotimai. Ar mūsų tautoje yra bent užmazga tikrosios demokratijos — žmonių valdžios? Ar mūsų Lietuviškoji demokratija turi tokių teigiamųjų pusių kurių stinga kitos kad ir demokratinės šalys? Ar Lietuvos liaudis demokratiją supranta, ar jos trokšta, ar prie jos įkurimo eina? Visi tie klausimai dabar risama nebe žodžiais, nebe išvedžiojimai, bet tikraisiais gyvenimo faktais. Riša juos mūsų elgesis paskolos vajuje.

Kad iš demokratijos kuri liaudies pečiai ir galvomis eidama tą pačią liaudį pudo kalėjimuose, badu marina, josios sielą iškreipia, josios kudikius atima? (Rusija.) Kas iš demokratijos kuri užkietėja buržuazinės formos, tautos likimą pveda amžiams buržujų ir kapitalistų klesai, pačiai liaudžiai neleidama ma apiekti savo sielos, nei savo valios? (Francuzija.) Kas iš demokratijos pavertusios pliečius negalvojančiais manekinais, nors ir tvarkingais, nors ir susiklausančiais? (Vokietija.)

Kas iš demokratijos, nors ir gyvos ir įprotingos, bet beširdės, leidžiančios savo vadams skriausti, čiulpti, išnaudoti, novyti kitas tautas? (Anglija.)

Ar galėtume kalbėti apie kokią nors Lenkijos demokratiją? Tenai nei pavidalo, net nei vienos iš paminėtų demokratijų, nei su žiburiu nerastume. Ten demokratijos antiteza, ten anachronizmas šalis, šalis bebevaldoma puvančios aristokratijos.

Ir štai mažutė, vos atgijusi, Lietuvos tauta drysta pareikšti savo didžiąją ambiciją, kad jina savo krašte įkurs gal pavyzdinčiausią pasaulyje demokratiją. Visi sluogsniai, visi luomai Lietuvos valstybę kurė. Liaudis, darbininkai, jo savanoriai, pirmus Lietuvos pulkus, paskui pirmi legaliai, visos tautos partitimu dalinosi dvarus; vėliau jo visi kas gyvas balsuoti į Steigiamąjį Seimą (virš 90 nuosimčių balsuojančių); sergantieios ubagėlės su ašaromis maldavo kad jas vežtų į rinkimų stotis. Tautos pusė — moteris — neturėjo reikalo nei kovoti už savo teises; niekas joms tų teisių nepavydėjo. Kaip tyčia, moteris Seimą atidarė, moteris raštininkavo. Toji pati liaudis darbininkai nei nemano užsidėti sau ant sprando globos, ar jungo jau atsirandančios Lietuvos buržuazijos. Rodo tiek gyvumo, pajiegy, vienybės kad jau šiandien aiškiai tveria Lietuvoje stipriąją politinę pajiegy.

Bet toji Lietuvos demokratija tvirta ne tik mokeskimu sau teisių pareikalauti ir iškovoti; ji ypač tvirta savo priedermių supratime ir tinkamame jų pildyme. Lietuvos liaudis nebuvo savo tautos ir valstybės slakiarais. Priešingai, kovojo už laisvę jos vaidmuo buvo svarbiausias ir nulemiantis.

O kaip mes, Amerikiečiai Lietuviai? Kokią demokratiją mes rodytume ir vykintume? Ar tik demokratiją begalinių, kartais negalimų, reikalavimų Lietuvos valdžiai? Ar demokratiją bergėdžio ir neatlaidaus kabinėjimo ir kritikavimo Lietuvos valdžios? Ar demokratiją tranų kurie viską nori imti, o nieko nenori duoti? Ar demokratiją slakių kurie nuo priedermių bėga, o kitų laimėjimų vaisiais naudotis nori?

Ar gal ir mes pasirodysime šalininkais tosios demokratijos kuri yra supratinga, teisinga, padori, kuri piliečius augina, kuri skaisčią ateitį budavoja? Šiandien nėra kito tikresnio

saiko Lietuvos demokratijai pažinti kaip štai koks: Remia Lietuvos valdžią, perka Paskolos Bonus — vadinasi yra demokratas tikras, nes savo darbu savo demokratingumą pirodo. Išsiskinėja, gudruvoja, neperka — vadinasi dar nevertas gražaus demokrato vardo, nes arba trana, arba slakiarais, arba dar tebe miegas saldžiu tamsybės miegu, dar tik tolimas kandidatas į Lietuvos piliečius.

Vykinkime visi demokratiją darbai. Išgykime sau teisėtą balsą Lietuvos reikalais ir teise atsistėti kada nors prie Lietuvos valstybės stalo. Visi pirkime bonus.

L. P.

Kviečiai Labai Atpigo

Chicago. — Pirmu laiku nuo 1916 metų kviečiai pradėjo parsiduoti bušelis žemiau dolario. Biznio nupuolimas, finansinis silpnumas ir bedarbė privedė jų kainas prie žemiausio laipsnio.

Tokia kaina parduoda spekuliantoriai suėmė visus beveik javus į savo rankas. Reikia įsivaizdinti po kiek turi juos parduoti ukininkai, po tokio vargo išauginimui, kad dar spekuliantoriais dideli pelnai liktų. Tik duona toli nesilygina su kviečių kaina.

PASIRUPINK APIE DOVANAS

TIK
LAPKRITIS ir
GRUODIS.
TELIKO —

KURIE tuo trumpu laiku nepasiskubins atnaujinti savo prenumeratas ant visų metų daugiau niekadus nesulauks tokios progos kaip dabar gauti tokias dides DOVANAS.

Visiems "Dirvos" skaitytojams — seniems ar naujiems — iki galo šių 1921 metų yra duodamos dovanos kurie užsimokės metines prenumeratas tiesiog patį ar per agentus, nežiurint ar jau pasibaigę ar dar ne, duodama viena šių didelių knygų:

Attilos Siaubimas Lietuvos Kraštais

205 pusl., su paveikslais. Apdaryta — \$1.50.

Kas Slepiasi už Žmonių Pasakų

156 pusl., su paveikslais. Apdaryta — \$1.25.

Dovanos duodama visiems kurie užsirašo sau arba užrašo giminiams "Dirvą" į Lietuvą.

Prenumeratos Kaina:

Amerikoje \$2.50
Kanadoje \$3.00
Lietuvoje \$3.50

PASIRODE kad Lietuvos žmonės, ypatingai jaunimas, labiausiai Amerikiečių prašo išrašyti jiems "Dirvą" — ją labiausiai mėgsta del to kad "Dirva" tapina geriausius raštus, populiarius moksliškus straipsnius ir viską rimtai ir pamokančiai veda.

Užrašykite saviškiams į Lietuvą "Dirvą" ir pasiimkite patį sau Dovaną.

Visokiais reikalais adresuokit ir pinigų siųskit:

"DIRVA"
7907 Superior Avenue
Cleveland, Ohio.

Iš Lietuvos Gyvenimo

WORCESTER, MASS.

Lietuvos Atstovo priėmimas. Spalio 22 d. lankėsi čia Lietuvos Atstovas, V. Čarnockis. Kaž kodėl, Worcesteriečiai šaltu tonu jį sutiko. Kada pirmasis Atstovas, J. Vileišis, pribuvo į šį miestą, stotyje jį sutiko lietuviai su didžiausiu entuziazmu, šukavimais valio! naujam Tėvynės pasiuntinui Amerikon. Bet antrasis Atstovas visai kitaip buvo sutiktas. Nors žmonių būrelis atėjo pasitikti, pamatyti, bet jam einant su Mastausku ir Kun. J. Jakaičiu visi ramiai žiūrėjo, nieks nei žodėlio; tik pats Kun. Jakaitis pusbalsiai šuktelėjo: valio! Pasi-girdo iš jo juokai. Man rodos nesvarbu kad šį Atstovą kunigaigai nori savo intekmę laikyti, bet jis vistiek yra Lietuvos valstybės pasiuntinis pas mus.

Nedėlio, spalio 23 d., Plaza Theatre kalbėjo Atstovas Čarnockis, Atstovyvės Sekretorius V. Nikas ir Mastauskas; žmonių buvo pilna salė; ponų parduota mažai. Nežinia kodėl Worcesteriečiai taip šaltai šiuo atveju laikėsi: juk jie geri patriotai, pirmoj paskolij išpirko už suviršintą tūkstančių dolarių boną, o dabar vos tik už tris tūkstančius teišėmė. Nekurie šnairai žiuri ant Mastausko, gal jo dalyvavimas atėmė žmonėms upą.

Sermėgūs.

WORCESTER, MASS.

Žinios žinėlės. Ši Lietuvos kolonija paliks garsiausia visame Amerikos kontinente. Čia Lietuvos judėjimas jau taip įsi-siubavo kad žmogus jautiesi kaip užburtame rate. Čia tarp vietos Lietuvos veikėjų nemažai eina polemikų ir šiaip jau visokių atakų vienu prieš kitus. Bet tai vis niekai, jei be pikto mato sau akis nori išsiplešti. Mat, mūsų kolonijoj lietuviai pabudo iš letargiško miego, prasi-blaiivę pamatė kad Romovos or-deno karaliukas, vietos lyderis Jakaitukas, savo priklausai nori priversti visus Lietuvos tapti Romovos ordono pavaldiniais, labai tuomi susierzino. Tas au-gšta-galva karaliukas daugiausia prikazy išsiuntinėjo vietos laivakordžių kompanijos agentų ir dar keliems kitiems Lietuvos draugijų viršaičiams, bet viskas be pasekmių. Štai paskui išle-džia keletą "aplinkraščių" per Sv. Juozo organą "Dar-ka" ir ten pasako: "Katalikai! štai ju-sų draugijų pirmininkai kopus-tų galvas ant pečių nešioja! Ka-da aš užgajinu krakoviaką, pa-

gal musų kompoziciją, tai jie negirdi; bet kada jiems kas už-grajina Petrausko, arba Šim-kaus arba Sasnausko kompozi-cijas, tai jie patį šoka ir ki-tiems nariams leidžia šokti." — Toks tai to didelio pono kleri-lyderio atsišaukimas tapo pa-leistas į vietos katalikus. Na, kadangi lietuviai katalikai la-bai myli musų tikrų muzikų Lietuviškas gaidas, tai jie ir šoka pagal jų bei gerėjasi to-mis kompozicijomis, nepaisan-t kas jas išpildytų: ar "Aušrelė", Sv. Kazimiero Draugija, ar San-dariečiai — bile geri lietuviai. Tai viena. Antra, Romovos kra-koviakas Lietuviams nėra mė-giamas, todėl, kad jiems nesu-prantamas ir svetimas.

Todel aš patarčiau tam lyde-riui griežti Lietuviškai, o ne klerikaliskai, tada lietuviai ir šoks pagal tą muziką. Tai gi bevertės jusų paskelbimai kad Sv. Jurgio, Kazimiero, Liudviko ir kitų draugijų pirmininkai ko-pustų galvas turi. Čia tai jau didelė klaida, juk tuos žmones pažįsta ne tik Worcesterio Lie-tuviai, bet apie jų darbus žino daugelis ir kitų Amerikos kolo-nijų. Gaila kad tasai lyderius, kas, visokių mokslų bandes, o visai ką kitą išmoko — savo krakoviaką su plunksna grie-ži. Zmonės, ar jų girdėjoje-te tokią permainą! Tiesiog ste-buklingas atsitikimas. Tas že-mai garbingas vietos klerikalų lyderis vedasi daug mokytesnis ir inteligentiškesnis negu pagal savo mokslą turėtų būti: viskas iš jo yra — politikas, diploma-tas, piliozopas, prakalbininkas, organizatorius, skelbėjas, ir di-desnis diktatorius už a. a. carą. Dabar pamąstius apie tokį žmogų kokis randasi mūsų Lie-tuvijų kolonijoj, jauties net sma-gu gyventi, nes visko tenka iš-girsti. Worcesterio lietuviai ir neklęsta, jį tinkamai pagerbda-mi.

Vietos jaunimas nemiega. L. D. D. Draugija "Aušrelė" is jos nariai veikia.

Kad prie "Aušrelės" priklaus-o prakliniausias vietos Lietuvos jaunimas tas jau senai žinoma. Aušreliečių veikimas kasdien di-ėja; koncertai, sceniški veika-lai rengiami kas savaitė. "Au-srelės" kambaryj laikoma pa-skaitos iš Lietuvos istorijos ir kitose srityse, apart to dar at-sibuna muzikos bei dainų pro-gramėliai; žodžiu sakant, yra iš-ko džiaugtis šio būrelio jaunio-mo veikimu.

Spalio 27 d. "Aušrelės" teat-

ralis skyrius perstatė scenoj vei-kalą "Farmazonai". Vaidini-mas gerai pavyko. Žmonių bu-vo prisigrudus pilna salė, daug-e-lis negavo net sėdynių, buvo stačių pristoję. Draugija turės iš to gerai pelno ir galės paren-gti didesnių veikalių.

Lapkričio 13 d. atsisbus "Auš-relės" chorų koncertas. "Auš-relė" turi du chorų: vieną su-augusių, antrą mažučių vaikų ir mergaičių. Didžiajam chorui vadovauja gerb. Jonas Dirvelis, vaikų chori — p-lė Juzė Ruk-tytė. Reikia maždaug prisimin-ti apie jaunųjų Aušreliečių cho-rą. Šį metų buvo užmanyta su-verti jaunųjų Aušreliečių cho-rą, kas ir buvo padaryta. Viet-os lietuviai tėvai, išgirdę tą "Aušrelės" sumanymą, labai už-gyrė ir pasiuntė savo vaikučius lavintis dainuoti. Šis mažųjų choras susideda iš 90 ypatų; po businčiam koncertui manoma jį padidės iki šimto galvų, nes jau yra padavę aplikacijas nauji na-riai. Bet tai dar ne viskas iš jų vaikučių judėjimo. Apart mokinimosi dainų, jie mokinasi skaityti ir rašyti Lietuvos kal-bą; mokytojausia K. Masatis.

Worcesterio Lietuvos klebo-no Kun. J. Jakaičio atsinešimas linkui šito mažučių choro yra negražas. Daug būtų galima prirašyti apie šito dvasios mo-kytojo daromas pastangas kliun-tyti šiai dailės draugijai ir jos darbams skleidime apskritimui vietos Lietuvos ir jų vaikučių tarpe. Ši-tą trumpai priminsiu: Kun. Jakaitis jau nekartą baž-nyčioj išsakyklos prakeiksmu laimino šią garbingą dailės drau-giją kuri nieko bendro neturi su jokiomis tikybomis, sekto-mis, politiškomis partijomis ir joms nenkenkia, vien yra bepar-tinė dailios srityje, prie kurios priguli didžiojoje jaunimas iš katalikų, bet praklinus žmonės; šios draugijos įstatai nieko ne-turi prieš bažnyčią ir jokią ti-kybą, priima visus mėgstancius dirbti Lietuvos kultūros pakėli-mui bei šviestis patį save. Vien-ku šis kunigašdaudausi sakyk-loj kam tėvai leidžia vaikus mokyti Lietuvos kalbos bei ra-šybos. Gal jam būtų lengviau ant širdies matant tuos vaiku-čius, ir suaugusių jaunimą, bas-tantis vakarais miesto gatvėse, negu mokinantis? Bet dori tė-vai to nenori ir kunigo propozi-ciją atmetė, leidžia savo vaiku-čius ir mergaites lavintis ko-daugiau. Garbė tėvams už to-kį susipratimą, taipgi garbė tai draugijai, kuri veltui suteikia tą mokslą mūsų jaunimui.

"Aušrelės" draugija nuo savo susitvėrimo visu laiku buvo ir bus to pačios idejos, nusistaty-me dirbti Lietuvos liaudies ir tautos labui, nežiurint kad juos kas ir ekskomunikuoja, perse-

Amerikos Lietuvos Tautinės SANDAROS 8-tas SEIMAS

Atsisbus So. Bostone, Mass. Sandariečių Svetainėje Lapkričio 24, 25 ir 26 dd. 327 E Street.

Seimo sesijos bus augš-čiau minėtoje salėje, o Sei-mo vakarai su programais bus

Lietuvių Svetainėj Kampas E. ir Silver Sts.

kioja išpažinties laiku ir tt. Vi-si žino gerai Kun. Jakaitį ir ge-rai žino "Aušrelės" tikslą, dar-bus ir renkas pagal savo va-lios.

Labai pagirtinas dalykas kad vietos Lietuvos jaunimas spar-čiai darbuojas susisipiet prie Lietraturos, Dailės, Dramos Dr-jos "Aušrelės". Ji jau žinoma ne vien Amerikos Lietuviams bet ir Lietuvoj. Yra gauta at-si-saukimas nuo Lietuvos jauni-mo, gimnazijų studentų, scenos mėgėjų, idant ši draugija su-teiktų jiems veikalių, kas ir pa-daryta, ir šios draugijos pasi-daravimu, bus perstatyta sce-noj veikalai Lietuvoje. Valio, Aušreliečiai!

Meškučių Vaikas.

Registruoti Laiškai

(Is Foreign Language Inf. Service) Siunčiant registruotus laiškus ypatoms čia Amerikoje ar Lie-tuvon, ant laiško konverto pa-tartina parašyti žodžius "Re-turn receipt requested" Angliš-ka. Tokiu būdu pačtas su lai-šku pasiunčia raudoną kvitą, ir ypata kam laiškas adresuotas turi pasirašyti ant tos kvitos ir kvita laiško siuntėjui grąžina-ma. Atsitikime laiško paklydi-mo, sekėjui (tracer) daug leng-viau surasti kur laiškas dingio.

Reikia atsiminti jog kuomet registruoti laišakai nedasiekia sa-vo vietos galima nueiti į bile pa-čtą ir ten išpildžius tam tikras popieras, pačtas išsiųs taip va-dinamą sekėją (tracer) kuris beveik visuomet suranda kur laiškas pakliuvo.

RED. ATSAKYMAI

Pittsburgiečiui. — Tilps se-kancijame numeryje. Ačiū.

A. Erskėtiui. — Peržiūrėsimė.

S V A R B U S PRANEŠIMAS

Ikišiol nebuvo tinkamos gali-mybės persiuntinėti daiktus į Lietuvą, — Lietuvoskių firmų nebuvo, o svetimtaučiai, nežino-dami Europos ir Lietuvos susi-siekimo sąlygų, nežinojo kaip ir iš kurio galo pradėti. Bet Ame-rikos Lietuviams nuo senai rei-kiėjo tokia įstaiga turėti, nes kiekvienas Amerikietis turi Lie-tuvojė savo, giminių, kurias no-rėtų apdovanoti šiuo tonu, arba ir savus daiktus išsiųsti pirm iškeliaujant Lietuvon, arba ir parsitraukti daiktų ir prekių iš Lietuvos.

Tokią įstaigą jau turime, — tai yra Lithuanian-American Transfer Company, 428 West 29th St., New York, N. Y. Jo-je priklauso New Yorko Lietu-viai turintieji gerų ryšių su Lie-tuva ir galintieji per savo žmo-nes pristatyti siuntinius Lietu-voje. Visi Lietuvos Transfero Kompanijos siuntiniai yra ap-draudžiami Amerikos Insurance Kompanijų iki pat Lietuvos ru-bežių, o Lietuvoje yra apdrau-džiami Vokiečių Kompanijose.

Taigi dabar Amerikiečiai gali drąsiai siųsti Lietuvon ką tik nori: drabužius ir kitokias do-vanas. Jei kas važiuoja Lietu-von ir nori parsigabenti žemei dirbti traktorį ar šiaip kokių mašinų, — mes persiūsime iki vietai; arba nori parsivežti au-tomobilį (geriausia Forduką) — mes persiūsime; arba nori be jokio riziko pervežti savo бага-žą — mes persiūsime; gali sau keliauti be baimės, o savo daikt-us rasi Eydtkunuose ar Liepo-juje.

Klauskite informaciją ir są-lygų, rašydami šiuo adresu:

LITHUANIAN-AMERICAN TRANSFER CO.
428 West 29th Street,
New York, N. Y.

P. S. — Reikalaujame agen-tų — atsiliepkite, geros sąly-gos.

TAUTININKAMS SĄRYŠIS REIKALINGAS

Perskaicius gerb. Dargvainio pastabas ir "Dirvos" editorialą apie busintį Sandaros Seimą ir svarbą susijungimo visų tautiškų organizacijų į vieną centrą, butent po Sandaros globa, — ir aš čia noriu tarti žodį-kita kas-link minimo reikalo.

Šiandien dalykų padėtis yra tokia kad jau neužtenka įvairių palaidų-paskirų draugijų bei pa-vienijų ypatų darbuotės; būtina reikalinga kad įvairios draugi-jos suietų į vieną kokį nors cen-trą arba sąryšį, tik tada jų dar-bas bus išnašesnis ir nauding-esnis.

Daugelis čia Suvienytose Val-stijose po Lietuvos naujokynus draugijų, tiesa, veikla del Lie-tuvos labo, ir jos yra nuveiku-sios daug naudingų darbų. Tok-sai jų veikimas buvo ir yra na-šus kaip paskirų dalykų. Bet jų veikimas nėra vienodas, — ta-me ir apsiereikia silpnumas.

Tautininkams, nieko nelaukus, tuojau reikia imtis už darbo ir sujungti savo spēkas į vieną vietą. Ir mano manymu, San-dara kaip sykis gali būti tokiu visų mūsų draugijų centru. Prie to dar būtų galima suverti po-litiškų reikalų fondą. Žinoma, nebutų reikalo, kaip gerb. Dar-gvainis sako, sumokėti po pen-kį — ir tik tokiems kurie tą dalyką pilnai permato; — gana būtų rinkti aukas iš visų ir po tiek kiek kas išgali. Tokis fon-das būtų svarbią rolę Lietuvos pažangiečių visuomenėje, ne tik Amerikoje bet ir Lietuvoje.

Apie fondo svarbą bus galima kitu sykiu pakalbėti, dabar rei-kia eiti prie dalyko, kalbėti apie Sąryšį.

Sutartinams veikimas visados yra pasekmingsnis. Čia Su-vienytose Valstijose yra daugy-bė tautiškų draugijų, ir katali-kiškų kurioms išsipyko klerika-lų diktatura ir jomis važinėji-mas bei jų suaukavimų pinigų aikvojimas iš Tautos Fondo; šitokios draugijos visuomet su-tiktų prigulėti į tautininkų są-ryšį ir veikti išvien tikrai Lie-tuvos gerovei.

Tegul būsna tautininkams ge-ra lekcija iš praeities laikų. Jie veikė išvien su klerikalais, o pasekmes šiandien turim tokias kad anų pozicija Amerikoje ir Lietuvoje tapo sutvirtinta. Jie dabar jau taip jaučias tvirtais kad jau nelabai nori skaitytis su visuomene ir kitomis srovė-mis. Amerikoje turi savo at-stovybes, Lietuvoj nori užgrie-bti visą valdžią ir savo rankas ir net sujungti mokyklas su baž-nyčia.

Todel pažangiečiai turi būdė-ti. Sąryšis būtų geriausias po Amerikos Liet. Tautinės San-daros augščiausia užjūra, arba kad būtų prie Sandaros įsteig-ta koks nors specialis skyrius prie kurio galėtų prigulėti kiek-viena Amerikos Lietuvos paski-rai gyvuojanti pašalinė ar kul-tūrinė draugija. Paveizdan, jei-gu kokiamė mieste Amerikoje yra A. L. T. Sandaros kuopa ir duokim sau, randasi apie pen-kios draugijos kurios nori pris-i-dėti prie tautininkų Sąryšio, tai tos penkios draugijos arba kuopos išrenka savo atstovus prie Sandaros kuopos politiško ar kitokio komiteto, ir tada faktiškai toje kolonijoje arba mies-te pasidaro draugijų centras at-nolikiu politiškiu ir kultūriškų reikalų, gi savu keliu visos tos draugijos arba kolonijų cen-trai tam tikromis išlygomis priguli prie didžiojo Sąryšio.

Net po mažiausią mokesnį — nuo nario po 1 centą ant metų — draugijos mokėdamos ir vy-riausj Centrą sudarytų reika-lingą politikai ir kslurai sumą, be jokio finansinio jaučiamo ap-sunkinimo draugijoms.

Tai toksai mano patarimas, abelnai imant. Einant prie to-kios organizuotės, vėliau bus ga-lima smulkmeniška pakalbėti.

Be abejonės, Sandaros Seimas tą dalyką plačiau apkalbės. Ko-lei kas lauksime ką kitų kolo-nijų tautiečiai turės apie tai pa-sakyti.

J. J. S.

Warren, O., pradėjo dirbti ke-letas plieno įstaigų; astūnijos iš-dvylikos vienos kompanijos lie-tyklių, po 8 mėnesių stovėjimo, atsidaro.

GERB. SPRAGILO KAMPELIS

SLAPTA SPRAGILŲ SĄJUNGA APIE TUŠČIA Tautos PUODĄ

Aš skaičiau "liberalų" lai-krasčius ir "klerikalų" laik-raščius ir mačiau kaip vieni kitus peša kad net dulkės ruksta. Pamislėjau: už ką taip? Ugi vis už tą tautos kiau-rą puodą arba maišą ar-ba, kitaip sakant, "tautos fondą".

Tuoį atsiminiau kad turitū sutvėręs Slaptą Spragilų Są-jungą, kaip gerb. Fabijonas Romovos Orgiją, ir ant syk-man prasiblaivę protas ir ži-nojau ką padaryti.

Tuoį atsišaukiau į Slaptos Spragilų Sąjungos Spragi-laičius ištyrinėti visus tuos skundus kuriuos "klerikalų" laikraščiai rašo ant "libera-lų" ir visas aimanas tų ku-rie tą puodą gina, nors jame nieko nėra.

Slaptas Spragilų Spragi-laitis Schikagoj tuoį nusi-duoda į "Raugo" redakciją ir padaro tyrinėjimus.

Slaptas Spragilų Spragi-laitis Subostine nusiduoda į "Tinginio" redakciją ir pa-daro tyrinėjimus.

Ir visi atsaky prisiūncia Svyriausiam Slaptos Spragi-lų Sąjungos galvai Spragi-lui savo raportus.

Visiems atsakyta: — Ko tu kiši nosį į tautos puodą kad nesi į jį dėjes?

Toliau pasakė: — Ko visi tie laikraščiai kurie nieko nedavė rupina-si apie mūsų puodą?

O ant visų aukavusių, no-treinių žinoti, pasakė: — Jie maištininkai, pasi-davę "liberalams" ir jų klau-so; pavirto į bolševikus ir nori sudėtį puodą paėmę pasidalint viską kas jame yra.

Tokių atsakymus davė visi tie kurie gali kalbėti — tai yra "gazietos".

Ir Slapti Spragilų Spragi-laičiai tuoį bematai sukriti-kuoti.

Na ir ko jūs ten lendat ir rupinatės apie tuščią tautos puodą, gerb. Slapti Spragilų Spragilaičiai? Juk jūs nie-dko nedavėt, niekad neauka-vot, tik siuntėt savo pinigus tiesiog per Misijas į Lietu-vą.

Kaip lengvai visų burne-lės uždarytos, akis apmui-lintos, ausis užkimos, no-likimui politiškiu ir kultūriškų reikalų, gi savu keliu visos tos draugijos arba kolonijų cen-trai tam tikromis išlygomis priguli prie didžiojo Sąryšio.

Ir tada lieka Svyriausiam Slaptos Spragilų Sąjungos galvai gerb. Spragilui atsa-kyti ant visų tų "kritikų". — Ale ko tu, gerb. Spragi-lie, kiši savo nosį į tautos puodą kad į jį nieko nein-dėjai?

Gerb. Spragilas, nei tie vi-si laikraščiai kurie į tautos puodą pinigus nedėjo rupi-

nasi už tuos kurie dėjo bet negali pasirupint, ba jų au-sis ir nosis užkimos, ale kad "Raugas", "Barškalas" ir "Tinginy" tą tuščią puo-dą gina tai del to kad jie ne-tik ką nedavė, bet dar iš jo emė ir ima!

Jie gundė žmones aukauti ir žadėjo išgelbėti visus Lie-tuvos vargšus nuo bado ir skurdo; jie žadėjo sušelp-t našlaičius ir aprupint naš-les, —

Bet — Apsirupino savo kišeni-us visokiomis "diplomatiškomis akcijomis" ir "kultūros rei-kalais"; užsitikrino savo lai-krasčių gyvavimą ir duoną prie ją; prisipirko keliui ir kitokių "diplomatiškų akci-jų" priveikė; prisivazinėjo po visas civiliztuotas šalis ir pasitrynę po jų gatves sau "kultūrų" prisikrovė ir su-gryžę susitvėrė bendroves; pasuko su prakalbomis ir iš-sigelbėjo nuo bankruto; pa-sisuko prie gero prabaštėlio ir gavo rekomendaciją "au-gštus" mokslus baigti; pasi-šnabzdėjo — ir gavo savo spaustuvei darbo; pagudra-vojo — ir prie "Raugo" at-zirado "Geldą" ir jį dabar sau viena po Mičigan ežerą plaukioja. Tam reikėjo re-daktorius ir tam redaktori-riui algos — ir tautos puo-das dar labiau aptuštėjo.

Už tai dabar ir duetais, ir solo, ir trio ir kvartetais reikia rėkt ir stumt visus šalin kad nepamatytų ir kad kitiems nepasakytų jog tas puodas jau tuščias ir net dugnas išpuvęs.

Šitas pranešimas yra tik Slaptai Spragilų Sąjungai ir jį užlaikyti slaptybės, ba kiau-ras tautos puodą padė-tas ant žemės ir jį dar ga-lima mest kiek nori ir vis bus kam išsiimt.

Vis dar atsiranda naujų "diplomatiškų akcijų" ir jas reikia užkūsti; atsiranda to-kių kurie jau neturi kur dė-tis ir juos reikia pasiųsti į Lietuvą "parodyti" Lietuvos valdžiai kaip reik šalį tvar-kyt. Jie negali viena duona gyvent — reikia ir pyrago, ir kitų keliui, ir visko kito ką griešnas kunas reikalaus, o jeigu pinigai nustojo į tuščią puodą birę jiems rei-kės eit darbo įešioti ir dirbt už tiek aukšnių kiek dabar iš puodo jiems prisiūnciama dolarių.

Visi stokit į S. S. S.!

Brangios

Teatrališki Veikalai

Balon Kričės Sausas nesikelsi — trijų atidengimų komedija, visų scena ta pati. Lošia 3 moteris ir 4 vyrai. 54 pusl. Kaina 35c.

Meilė — Visų Ligų Gydymo — komedija trijuose aktuose, I ir II akto scena ta pati, III pasimaino. Reikia 3 moterų ir apie 10 vyrų. Lengva ir puiki lošimui. Pust. 40. 25c.

Klebonas Kultas — 4 veiksmų komedija iš gyvenimo, reikia apie 10 ypatų. Kaina 45c.

Pavogtas Kudikis — trijų aktų tragedija, 48 pusl. knygelė, lošia 6 merginos ir 10 vyrų, prie jų keletas pašalinių. — Kaina 40c.

Kunigas Macochas — 4-rių ak-tų tragedija 6 atidengimai. Veikia 17 vyrų ir 4 moteris. Pust. 35. Kaina 30c.

Tremtinis — drama iš krik-ščionybės platinimosi. Vieno ak-to. Lošia 2 moteri ir 4 vyrai. (Lošėjai jas gali gauti pirkti "Dirvos" Knygynė. Reikalauki-te tuojau.)

Brolžudys — penkių veiksmų tragedija iš tikro atsitikimo Lietuvoje. Reikia 19 ypatų, ju tarpe šešių moteriškų. Leng-va perstatyti, kaina 75c.

Laimės Jieškotojai — ketu-rių veiksmų drama iš Lietuvos gyvenimo. Lošia 15 ypatų, ju tarpe 4 moteriškos. Kaina 40c.

Reikalauti "Dirvoj"

Septyni Senojo Pasaulio Stebuklai

NAUJAUSIA PIRMUTINĖ TOKIA KNYGA MUSŲ KALBOJE! Kiekvienas Ją Turėtų Nusipirkti!

Angliškai parašė Prof. Edgar J. Banks Vertė K. S. Karpavičius.

200 Pustlapių :: :: Kaina \$1.00 Drutuose audimo apdaruose \$1.75.

Telpa sekantieji keturi paveikslai: Didėji Egipto Piramida ir Sfinksas kaip jie išrodo 1921 metais. Flat Iron Buidingas New Yorke. Zeuso pavidalas. Dianios pavidalas.

Šioje didelėje ir populiariškai parašytoje (taipgi aiškiai lengvai išverstoj) knygoje aprašoma sekantieji septyni senoji, mums mirusio, pasaulio stebė-tini dalykai kurie nerado nieko sau lygaus nei ilguose amžiuose senovėje, nei niekas šių gadynių kultūros ir civilizacijos budais neįstengė padaryti:

- 1—EGIPTO KARALIAUS KHUFO KAPAS, kaip, iš ko jis padarytas, jo augštis, didumas ir visą tų laikų istorija iš 3,000 metų prieš Kristų.
- 2—BABILONO MIESTO MURAI — apie Babiloną visin žinot iš šventraščio, susipažinti su juo šitų mūrų gadynės tarpu bus labai svarbu.
- 3—OLYMPIŠKO ZEUSO STABAS, neapsakomo didumo ir puikumo stovykla.
- 4—DIEVES DIANOS MALDNAMIS — ir jos ant žemės atsiradimo istorija.
- 5—KARALIAUS MAUSALIO KAPAS: istorija brolio su sesere meilės ir jų šeimyninio gyvenimo, karionių, laimėjimų ir pagerbimų.
- 6—RHODES SALOS STOVYLA — Saulės dievo Apollo stovykla pajūryje.
- 7—ALEKSANDRIJOS ŽIBINTUVAS, jo stebėtinai įrengimas, augštis, tikslai, užkariavimai, pasakos ir suardymas.

Reikalaujami knygos, užsakymus ir pinigus siųskit šiuo adresu:

"DIRVOS" KNYGYNAS
7907 Superior Ave. : : : Cleveland, O.

Nuo Redakcijos

NUO VIENOS KARES PRIE KITOS

urie dejo bet
nt, ba jų au-
žkimštos, ale
"Barškalas"
a tuščią puo-
to kad jie ne
bet dar iš jo

ones aukanti
būt visus Lie-
nuo bado ir
adėjo sušelt
aprupint naš-

savo kišenių
plomatiškoms
"kultūros lei-
krino savo lai-
imą ir duona
irko keliui ir
matiškių akci-
prisivažinėjo
zuotas šalis ir
jų gatves sau
sukrovė ir su-
rė bendroves;
kalbomis ir iš-
bankruto; pa-
ro prabastelio
nendaciją "au-
s baigti; pasi-
ir gavo savo
rbo; pagudra-
"Raugo" at-
i" ir ji dabar
Mičigan ežerą
am reikėjo re-
tam redakto-
ir tautos puo-
ir aptuštėjo.

ar ir kvietais,
o ir kvartetais
ir stumt visus
amatytų ir kad
sakyti jog tas
tuščias ir net
es.

ėsimas yra tik
rily Sajungai ir
slaptybė, ba
s puodas padė-
s ir i jį dar ga-
iek nori ir vis
imt.

tsiranda naujų
ų akcijų" ir jas
i; atsiranda to-
neturi kur de-
reikia pasiųsti
odyt" Lietuvos
reik šalį tvar-
ali viena duona
ėjia ir pyrago,
ių, ir visko kito
kumas reiklau-
iniginai nustotų
i būrė jiems rei-
jieskot ir dirbt
sinių kiek dabar
ns prisunciamas

Brangios Tuščios
Pagarbos

iki Veikalai

Sausas nesikelsi—
ngimų komedija,
ta pati. Lošia 3
4 vyrai. 54 pusl.

Ligų Gydytoja —
rijuose aktuose, I
scena 2 pati, III
Reikia 3 moterų
vyri. Lengva ir
u. Pust. 40. 25c.

tas — 4 veiksmų
š gyvenimo, reikia
atų. Kaina 45c.

likis — trijų aktų
48 pusl. knygelė,
rginos ir 10 vyrių,
letas pašalinių. —

ochas — 4-rių ak-
ja 6 atidengimai.
vyrių ir 4 moteris.
Kaina 30c.

— drama iš krik-
tinimosi. Vieno ak-
noteri ir 4 vyrai.
gali gauti pirkti
ygne. Reikalauki-

— penkių veiksmų
tikro atsitikimo
Reikia 19 ypatų, jų
moteriškų. Leng-
kaina 75c.

eškotojai — ketu-
drama iš Lietuvos
Lošia 15 ypatų, jų
priškos. Kaina 40c.

ikt "Dirvoj"

LAPKRIČIO 11 diena pri-
mena mums vieną iš di-
žiausių nuotikių pasaulinė-
je istorijoje: užbaigimą ka-
rės kuri jau pasiliks kolei-
žmonija gyvuos kaip di-
žiausi istorijoje buvusių.

Tą dieną, 1918 metais, ry-
te, santarvės paliaubų atsto-
vai susitiko su Vokietijos
pasiuntiniais, pasirašė ant
beislyginio pasidavimo, tuo-
mi užgesindami ugnį kokia
dege per suvirš keturis me-
tus Vokietijos-Francuzijos
Belgijos fronte.

Nuo paliaubų dienos jau
praėjo trys metai; dar ne vi-
sos kariavusios valstybės te-
sėjo sudaryti galutinas tai-
kos sutartis su centralinė-
mis valstybėmis, kurių galy-
bė padaryti galas ir garsin-
ta demokratijos laimėjimas,
— kaip štai vėl eina kalbos
apie karę: apie didesnę gali-
mą kilti karę, ir jos sulaiky-
mui suvažiuo į Suvienuytų
Valstijų sostinę didžiųjų pa-
saulinių valstybių atstovai.

Šita konferencija kalbės
apie apmažinimą ginklavim-
mosei jūre. Kiek galima
nužiuoti busiant iš jos nau-
dos — tai tik gal Suvienuyt-
oms Valstijoms. Ši tauta
bijo geltonosios rasės ir net
turi įstatymus uždariusius
getonųjų Aziatų imigraci-
ją. Laivynų ginklavimą su-
mažinus mažiau grėstų pa-
vojus Amerikos kontinentui.

Bet tas neužkirs kelio visi-
kam pavojui, o kareiki kils
juk visada imamas dides-
nio ginklavimosi ir rengi-
mosi. Taigi ši konferencija
aptaryt kaip dabar sustoti
leidus pinigų statymui lai-
vynų.

Tautų Sąjunga išrodo ge-
resnę — ir visuotinę — ka-
rės kelių užkirtimo įstai-
gą. Suvienuytų Valstijų vi-
dujinių partiviskumai Tau-
tų Sąjungą padarė ant ilgai
neturincia reikšmės. Vietoj
Sąjungą gerinti, išrasta bu-
das tvirti ką naujo — kaip
ir paprastų žmonių tarpe —
ir tokius naujus ir senus da-
lykus sykiu pastatyti ant ly-
gaus bereikšmingo pamato.

Kolei tarp žmonių bus go-
dumas tikra taika negyvuos.

Kalnai Plaukioja

Kalnai plaukioja. Kubiškas
sieksnis ant kubiško sieksnio
kalnų sveria mažiau, ne daugiau,
kaip kloniai. Lengvesnė kalnų
medega palaikoma iškelta žemės
medega plaukiančia po jais. Tą
prirodė šiaurvakarinio Universi-
teto Amerikoje geodesijos sky-
riaus tyrinėtojai.

Ištirta, sulyg jų, jog žemės
pluta yra apie šešiasdešimt An-
gliškų mylių storumo, o tame
gilume, ir gal žemiau, žemės me-
daga yra pasidoduanti spėkos
veikiantioms jau ilgi amžiai.

Žemės pluta plaukioja ant to-
skystos medegos. Supratimui
apie pluta reikia persistatyti
šį faktą: žemė, kaip skritulis,
yra netoli 8,000 mylių diametre,
arba nuo vieno jos krašto iki
kito: pav. jei durtum kokiu vir-
balu stačiai žemyn, reiktų apie
8,000 mylių ilgumo vielos pasie-
kimui kitos žemės skritulio pu-
sės. Taigi, 60 mylių storumo
pluta prie tokio didumo skritu-
lio lyginasi tik plonai plutelei ir
užtai galima sakyti kad ta plu-
ta plaukioja ant viso to kas vi-
duje žemės randasi. Jeigu že-
mės pluta supjaustyti į šmotus,
tai šmotai, po 100 mylių ketur-
kampaus didumo, turintieji ant
savęs kalnus svėrtų lygiai kaip
ir tie ant kurių guli vandenys.

Geologiskasis mokslas žymiai
tūręs persikeisti šitokiu atradi-
mu, kadangi dabar mes žinome
jog kalnai randasi tik todėl kad
po jais žemės plutoja yra leng-
vesnė medega, o jurių dugnai
yra žemai delei po jais esančių
suspaustų medegų ir jos yra
sunkesnės negu kitos žemės da-
lis tokio storumo.

Vienas iš tyrinėtojų tvirtina
jog nėra galimybės kalnų ma-
sėms nustumti žemyn per že-
mės pluta, kadangi jie nėra jo-
kio priediniu sunkumu. Jie yra
kaip dalis ledinių kalnų prasiki-
usių pro viršų vandens kuriuos
palaiko apačioje arba vandėny-
je esanti ledo dalis. Ledynai
plaukioja, taip plaukioja ir kal-
nai.

Sakoma jog, kadangi kalnų
sistemos yra plotai kurie kita-
dos buvo labai žemi, kalnai pa-
eina iš išsiputimo medegos že-
mės plutoje po jais. Sumaži-
nus tirštumą arba susispaudimą
žemės ant trijų nuosmčių eilė-
je 60 mylių ilgio ta sritis pasi-
keltų 9,000 pėdų. Toki permai-
na susispaudime, iš priežasties

OPIUM

IMPORTAVIMAS opiumo į Su-
vienytas Valstijas siekia po-
tris ketvirtadalius milijono svar-
ų kas metai. Tas reikiąsias
ant kiekvieno vyro, moteries ir
vaiko Amerikoje įvežama po su-
virš keturiasdešimt granų šio
pavojingo vaisto. Jokia kita ci-
vilizuota šalis neimportuoja da-
giau kaip tris granus nuo gazi-
vos. Amerika sunaudoja tu-
žius sykiu daugiau opiumo negu
kitos kokios žemės žmonės.

"Čia yra įstatai nukreipti į
kontroliavimą platinimo ir nau-
dojimo tokių vaistų", tai žinan-
tieji pasakys. "Kodel tie įsta-
tai nesulauko to blogo?"

Šie įstatymai neveikia, kada-
gi opiumo biznis yra internaci-
nalis reikalas. To negalima su-
kontroliuoti veikiant vienai ša-
liai savitai. Buvo laikyta kon-
ferencija ir padaryta sutartis,
žinoma kaip "Hagos Konferen-
cija", su tikslu reguliavimui to
blogo kokis paeina opiumą pla-
tinant. Tas vienok neišsipildė
del daugelio priežasčių. Vienok
tik visai paprasta procedūra Su-
vienytos Valstijos ir Kanada ga-
lėtų užbaigti visą tą velnišką
opiumo privežimą ant kiek tas
paličia šias dvi šalis.

Štai planas kuris galėtų tik-
rai būti pasekmingas.
Lai abi tos šalys nusispren-
džia kožna sau kiek jai reikalin-
gia opiumo teisėtam naudojimui
medicinos profesijoje. Tas gal
nepasisektų tikrai nuspėti iš sy-
kio, nes sunku numanyti kiek

fiziškų ar chemiškų veikmių,
yra daleidimo ribose.

Kadangi kalnai, lygumos, klo-
niai ir jurių sritis yra lygsva-
roje, turi būti kokia nors veik-
mė užpildanti medega vietas ku-
rių žemę nunešioja vėjai arba
vanduo nuplauna. Tyrinėtojai
šito dalyko tiki jog tokis užpil-
dymas atsibuna po žemės kiet-
ia pluta, už kokių 60 mylių gi-
lumoje.

Sulyg jų, kaip tik medega
nuo kalnų numažinama, nuplau-
nama, nauja medega pastumia-
ma po apačia palaikymui kalnų
sistemos maždaug vienodo sun-
kumo su kitomis žemės plutos
dalinimis.

Tokie tai nauji ištirninėjimai
prisideda prie žemės mokslo.

Kadangi tai yra visai nauji
išrodinėjimai, šitą klausimą tu-
rės svarstyti ir priimti ar at-
mesti mokslo žmonės. Jo pri-
ėmimas reikštų didelę permai-
nų mūsų žinojime ir sykiu viso-
se knygose.

Patarimai Influenza arba Plaučių Uždegimu Persirgusiems

(Is Foreign Language Inf. Service)

DAUGELIS pasveikusių po
influenzos arba plaučių už-
degimo ligos negali valgyti ir
jaučiasi silpnais. Šviežias oras
geriausias vaistas. Šviežias oras
sujudins apetitą, pastiprins plau-
čius, jeigu jie influenzos arba
plaučių uždegimo apsilpninti.
Ką tik pasveikę turi kaip il-
gai galima būti tyram ore šil-
tai, bet ne persiltai apsiręngę.
Langus laikyti atvirus iš vir-
šaus ir iš apačios kožname kam-
baryje, ypatingai miegamajame
kambaryje. Vakarinis ir lytin-
gas oras taip reikalingas kaip
graužas oras per dienas, ir todėl
neuzdarykit langų nakčia arba
kuomet lyja.

Ypatos kurių sveikata arba
stiprumas prazuvo neturi pasi-
tikėti ant vienu vaistų. Geras
valgis daug reikšmingesnis, ir
turi būti tokiu kuris priduo-
da daugiausia maistingumo. Kiau-
šiniai ir mėsa geras maistas, tik
skarvadoje kepti nelengvai vir-
kinami viduriuose.

Butinai reikia reguliariškai
valgyti. Patartina gerti stikla
pieno su šmotu duonos su svies-
tu arba uogų koše tarp valgių.
Pienas geriausias maistas svei-
katai.

Majstą gerai ir išpalengvo su-
krantų.

reikalinga. Vienok tas neturi
svarbos, nes, jeigu yra reika-
las, nustatymą galima pakeisti
bile laiku.

Tiesiog imant, reikia sakyti
jog Suvienuytoms Valstijoms re-
ikėtų importuoti daugiau kaip
70,000 svarų, gi Kanadai 8,000
ar 10,000 svarų opiumo.

Tegul paskui kožna šalis savo
opiumo kvotą perdirda į morfi-
nų ir kitus tokius opiumo da-
lykus kurie pripažinti turi me-
dikals svarbos. Tas turėtų bu-
ti atliktas po valdžios priežiūra.

Lai opium ir jo padarai buna
parduodami tik tiki pripažinti-
tam tikrose įstaigose, kaip sva-
iginanti gerimai dabar išduoda-
ma tik tiki tam tikrose vaistiny-
čiose šioje šalyje ir kaip jie par-
duodama iš valdiškų įstaigų
Quebec provincijoje. Teisėtam
reikalui tase įstaigose galėtų
gauti visi medicinos praktikuo-
tojai ir vaistinės. Kokios nors
paprastos reguliacijos turėtų bu-
ti išgavimui užtikrinimo visų tų
kurie juomi prekiauja.

Aprūpinę savo sergančius ku-
riems tas vaistas-nuodas reika-
linga, Suvienuytos Valstijos ir
Kanada visiškai turėtų uždraus-
ti eksportavimą iš čia opiumo,
morfino ir kitų iš to paeinančių
vaistų.

Laikas būtų užbaigti šitą že-
mą, liudną biznį, kaip reikia ti-
kėti yra galima padaryti, įvedus
paprastus, aiškius įstatus. Vie-
nu mojimui Suvienuytų Valstijų
kongresas ir Kanados parlamen-
tas gali užbaigti opiumo baisu-
mą Amerikos kontinente.

Šitai rašo Dr. Royal S. Cope-
land.

UŽSIKIRSKIME

Viena iš mūsų tautos savoti-
škų ypatybių tai užsikirtimas,
užlūžimas. Sakoma: "Tasai vy-
ras užlūžo", "ana moteris užsi-
kirtė".

Toji ypatybė ne visada yra
gera, bet kartais labai reikalin-
ga ir naudinga.

Užsikirtimas ir užlūžimas ne-
lengvai mums ateina ir ne tan-
kiai įvyksta. Lietuvis sušneka-
mas ir lengvai palenkiamas, ypač
jei geruoju ir ant gero. Lietu-
vis atliadus ir nuolaidus. Bet
kada kas jam per ilgą laiką ant
kulnų mina, nors ir perspėja-
mas; kada kas atkakliai trukdo
jam siekti užsibrėžtą tikslą —
tada Lietuvis užsikerta ir užlū-
ta. Tokį užsikirtimą šandien
pastebime mūsų tautoje linkui
užpuoliki Lenkų. Tauta užsi-
kirtė išvyti juos iš savo žemės
ir atsiimti sostinę Vilnių. Vien
gaila kad liko dar nemaža tau-
tiečių kurie dar tame dalyke ne-
užsikirtė. Jie dar vis tebesvy-
ruoja, kažin ko dar tebelaukia,
ir matydami savo brolių suku-
rimą gintis nuo Lenkų, tvirtinti
savo laisvę, krapšto sau pakau-
šius ir nežino ką daryti. Len-
kams tokie mūsų svyrrokučiai pi-
liečiai kaip tik begalo naudingi.
Visa Lenkų nelaimė, o mūsų lai-
mė, kad jie nežino kaip didelis
nuosimtis tų bailių svyrrokučių
pas mus yra. Jeigu jie, kaip
tos palgavėdės, lindo į mūsų
kraštą, tai tik dėl to jog manė
kad Lietuvų tauta nėra prieš
juos užsikirtusi, kad tik sau-
jelė eina prieš Lenkus, kad užteks
tik Lietuvius "brolius" pava-
dinti ir jų širdis staigu sumin-
kštės. Ar gi ne jojo jie per ke-
lis šimtmečius ant Lietuvų
sprandų, ar gi ne kantriai Lie-
tuvis vilko savo baudžavos naš-
tą? Ar gi nežūrės tad Lietu-
vis toliau į Lenką kaip chlopas
į savo poną, kaip šunelis į savo
gaspadorių?

Bet nesulaukimas jų. Jų ne-
laimė — Lietuvis užsikirtė. Ne-
beponaus daugiau Poliaiko šmo-
tas Lietuvos žemeje. Gana
mums tu pažeminimų ir kvai-
lysių. Nešindintės iš kur atė-
jote. Vilnius jums nepriklau-
sote. Eikite savo chlopų ganyti,
čia laisvų piliečių žemė.

Lietuva užsikirtė; Lietuviai
stiprina savo valdžią, perka bo-
nus. Užsikirkime visi. Pirk-
ime Laisvės Paskolos Bonus.

L. P.

Sekančiamė numeryj pra-
dėsimė spausdinti K. Pilė-
no, Anglijos Valdžios Slap-
tosios tarnybos štabo nario,
aprašymą apie jo patyri-
mus Lietuvos reikale besi-
sukinėjant tarp pasaulinių
diplomatų. Šį raštą K. Pi-
lėnas prisiuntė specialiai
"Dirvai" (nėra tai kopija
iš Anglų laikraščių).

Suv. Valstijų Išlaidos Del Gaisrų

(Is Foreign Language Inf. Service)

Suv. Valstijų gaisrų išlaidos
tokios didelės jog jeigu būtų iš-
mainytos į centus nusistieytų ei-
lėje vienuolika sykių apie žemę
ir skersai Suvienuytas Valstijas.

Suv. Valstijų gaisro išlaidos
užmokėtų tautišką skolą, buvu-
sią prieš pasaulinę karę, į ke-
turis metus.

Francuzai apie Amerikiečius
sako sekančiai:
"Jie yra galingi statytojai ir
galingi degintojai", ir tas teisy-
bė. Ir tik del nerupestingumo
ir neatsargumo.

Suv. Valstijose gaisrai kai-
nuoja \$500 kas minuta.
Ir per pereinus dešimtis metų,
apskritai imant, gaisrų nuosto-
liai padidėjo iki 68.59 nuosim-
čių. Gyventojų padidėjimas pa-
siekė 20.67 nuos.

Delei neatsargumo, šis kra-
stas paleidžia \$450,000,000 kas
met gaisrų išnaikinimams.

Gaisrų pragaistis Suv. Vals-
tijose užmokėtų Panamos Ka-
nalo budavojimo išlaidas į du
metus.

Daugiausia gaisro aukos yra
moteris ir vaikai.

Japonijoj našlės turi tokią
madą: kurios dar nori vėl ves-
tis tą savo norą parodo tam tik-
ru plaukų ištaisymu, katros jau
ne — kitaip plaukus rėdo.

Bet kažin ar buvo sviete na-
šlė kuri nebūtų norėjus vestis...

KANDIDAS

VOLTAIRE

Vertė Karolis Vairas

(Tąsa iš pereito num.)

"Štai", pastebejo Martynas, "kaip žmo-
nes myli vieni kitus."

"Teisybė", atsake Kandidas, "šitame
atsitikime yra kažkas velniško."

Tuos žodžius tardamas, jis pastebejo,
kaip prie jų laivo priplauke koks tai rau-
donas gyvunas. Nuleido velti, ir ka jie
pamate: nu-gi viena jo raudonųjų avių!
Kandidas, atrades ta viena avi, džiaugesi
daugiau, negu liudejo anuomet, kuomet žu-
vo jo šimtąs avių su dideliais deimantais iš
El Dorado.

Prancas kapitonas greitai pamate, kad
laimejusiojo laivo kapitonas buvo Spanas,
gi nuskandintojo juru razbaininku-piratu
laivo kapitonas buvo Danas ir tai tas pats,
kurs anakart apvogė Kandida. Neapsako-
mi turtai, kuriu tas plešikas buvo prisiple-
šęs, nuejo drauge su juo į juru dugną, ir iš
to viso tik tai viena avis išsigelbėjo.

"Matai", tare Kandidas Martynui,
"prasižengeitai kartais buna nubauti. Tas
latras Danas susilauke ko užsiplene."

"Taip", atsake Martynas; "bet už ka
turejo prazuti su juo visi keleiviai? Die-
vas nubaude plešika, o velnias prigrinde ki-
tus."

Prancu ir Ispanu laivai plauke sau to-
liau, ir Kandidas su Martynu toliau sau
šnekučiaus. Jiedu vede ginčus per pen-
kiolika dienu, ir paskutineje dienoje jau
buvo nuženge savo ginčuose taip toli, kaip
kad ir pirmą dieną. Bet visgi jiedu kal-
bėjosi, dalinosi savo mintimis, guode viens
antra. Kandidas glamonejo savo avi.

"Rades tave", jis sake, "aš galiu dar
rasti ir savo Kunegunda."

XXI

Kandidas su Martynu, Besiginčyda-
mu, Priplauke Prancijos Krantus.

PAGALIAUS jiedu išvydo Prancijos pa-
kraščius.

"Ar esi buves kada Prancijoje, Marty-
ne?" paklause Kandidas.

"Taip", atsake Martynas, "esu buves
keliose provincijose. Vienose tu provincij-
žmones yra kvaili, kitose — gudrus; vie-
nose jie yra silpni ir palankus, kitose —
smarkus; visur vyri vyriausius ju užsiemi-
mas yra meile, po to — liežuvasimas ir ant
galo — plepejimas nieku."

"Bet, Martyne, ar matei Parisa?"

"Taip, mačiau. Visu tu rušių žmones
užėini Parise. Tai yra kaosas — mišinio
galybė, kur kiekvienas ieško linksmybių,
bet retai kas ja randa, bet taip man at-
rode. Neilgam ten teiztrukau. Atvykus
man Parisan kišianvagiai St. Germaino pa-
rodoje apvogė mane. Mane pati paskaitė
už plešika ir patupde kalejiman aštuonioms
dienoms; po to tarnavau už korektu skai-
tytoja spaustuveje, kad uždirbus kiek pin-
gių kelionei į Olandiją pesčiomis. Pazystu
aš visas rašytojų govedas, partijų govedas
ir panatikų govedas. Sakoma, kad visi to
miesto žmones yra mandagus, ir aš noriu
tam tikėti."

"Kaslink manes, tai aš ne labai tenoriu
matyti Prancijos", tare Kandidas. "Gali
sau išivaizdinti, kad, pabuvęs El Dorado'je
visa menesi, aš nebenoriu nieko kito visu-
me pasaulyje, kaip tik takti paneles Kunegun-
dos. Aš vyksiu laukti jos Venecijoje. Per
Pranciją perkeliausiva tik pakeliui, vykdam
Italijon. Ar tamsta keliausi drauge su
manim?"

"Visa širdžia", atsake Martynas. "Sa-
koma, buk Venecija tinkanti jos pačios di-
džiūnijai, bet ir ateiviams ten esa labai ge-
ra, jei jie turi gerokai pinigų. Aš neturiu
pinigų; gi tamsta jų turi, tad aš ir seksiu
tamsta kadir aplink visa pasauli."

"Bet ar tamsta tiki", paklause Kandi-
das, "kad pasaulis pradžiū pradžioje buvo
vien tik juros, kaip apie tai skaitome dide-
leje kapitono knygoje?"

"Aš netikiu nei vienam tos knygos žo-
džiui", atsake Martynas, "kaip kad netikiu
daugybei tu ryksmu, kurie nesena paskel-
bta spaudoje."

"Bet kokią gi tikslui tas pasaulis yra
sudarytas?" klausė Kandidas.

"Kankinti mus iki mirčiai", atsake
Martynas.

"Ar tamsta nesistebi", tase toliau Kan-
didas, "iš meiles tudvieju merginų Oreil-

lone ir bezdžionių, apie ka aš jau pasako-
jau tamstai?"

"Visiškai ne", atreže Martynas. "Man
ju gašlumas neatrodo keistas. Esu mates
tiek nepaprastu dalyku, kad jau iš nieko
nebesistebiu."

"O ar tamsta tikisi", ir toliau sake
Kandidas, "kad žmones visados vieni kitus
skerde, kaip ir dabar kad daro, kad jie vi-
sados buvo melagiai, prigavikai, išdavikai,
nedekingi, valkatos, idiotai, vagys, latrai,
pašlemekai, girtuokliai, šykštuoliai, pavy-
duoliai, puikuoliai, kraugeriai, šmeižikai,
mušeikos, panatikai, veidmainiai ir kvai-
liai?"

"O ar tamsta tikisi tam", atkirto Mar-
tynas, "kad vanagai visados eda karvelius,
kur tik tai juos pasigauna?"

"Taip yra, be abejones", atsake Kandi-
das.

"Na, taigi", tare Martynas, "jei vana-
gu budas buvo visados toksai pat, tai kam
tamsta išivaizdini, kad žmonių budas ture-
tu persikeisti?"

"Ak!" atsiliepė Kandidas, "bet čia yra
visa galybė skirtumų, liuosa valia..."

Ir taip bekalbedam, jiedu atvyko į
Bordeaux.

XXII

Kas Atstikito su Kandidu ir Martynu
Prancijoje

KANDIDAS užtruko Bordeaux'e neilgiau,
kaip tiek, kiek reikėjo pardavimui ke-
liu akmenaičių iš El Dorado ir pasisamy-
mui gero vėžimo dviem kelivai; mat, jis
nebegalejo apsieiti be Pilosopo Martyno.

Jis tik buvo susikrimtes, skirdamos su sa-
vo avele, kurią jis paliko Bordeaux Mokslo
Akademijai; ta akademija tuoj paskelbe
konkursą išrišti klausimui, "delko tos avies
vilnos raudonos"; ir dovanas laimejo moks-
lo vyras iš Žiemiu, kurs prirode, kad, pagal
formula A plus B minus C, padalinta ant Z,
avis turinti būti raudona ir turinti gyva
budama suputi.

TYPAS

Rašo ŠLAITAS

(Tąsa iš pereito num.)

DABAR jam ausyse užia: "Permokėjai". Išaukštas amžius, išlieta milijonai lašų prakaito. Sunaikinta jaunystė betu-pant, ir dabar jo "draugas" Jancius įkvėp-tas godumo, išstatydamas priešakyje drau-gišką gerumą, tikrybėje apvogė Tada.

Tik dabar Tadui parėjo į galvą tas ko buvo pas McFe Janciene po to kaip Tadas tik ką buvo indavęs rankpinigius. . . . Aiš-ku kad Jancienė ėjo atsiimt tą juodą už-darbį nuo McFe.

Atsimest.

Jis nusprendė atsimest ir atsimetė. Daugiau kaip per pusę permokėta. Atsi-metant dingsta tik tie ką induota, o visus užmokant dar daugiau reik paskirt nuo-stoliui.

Tadas eina pro šalį ir mato ant istai-gos vardas McFe. Reiškia Airis. Didelė iškaba, ant kurios parašą galima skaityt šitaip: "Bažnytinį daiktų krautuvė". Ka-talikas. Tadas nuėjo pas kunigą kad tas paprašytų gal McFe gražintų rankpinigius. Nors Tadas neidavo bažnyčion, bet kuni-gas todėl neatsisakė patarnaut. Žmonėms iš to buvo didžiausias ardamelis. Jiems, mat, atrodė kad kunigas yra taip prastas jog pas jį nueiti labai didelis pažeminimas.

Su šitais vogtais magaryčių pinigais Jancius pradėjo mokytis ant daktaro. Jau jis pradėjo suprast teorijoje kaip ištraukt dantį, bet profesorius prie praktikos dar neprileidžia.

Ką jis darys. Jis nuėjo pas Kolaitį ir prašo kad tas nupirktų jam nuo Uliaus kiaulę, kuriai jis galėtų ištraukt dantį. Jau prie ko Jancius prikiš tai pigiai jo neatsi-sikratys. Tol jis kūrė Kolaičiui į ausį kol tas nupirko nuo Uliaus paršą, kuriam Jancius, iš universiteto pasivogęs aukso, indėjo dantį. Paršas žviegė, nieko neėdė, ir sukosi aplink, kol pastipio.

Kad paremt moksle savo vyrą, Jancie-nė buvo išvažiavus į kitą miestą uždar-biaut. . . . Ji lošė ten su kitu vyru roman-są ir tuomi uždarbiu šelpė savo vyrą.

Tačiau Janciui ir šarlataniškumas nei ant valandos neišėjo iš galvos. Jis susira-do kokią tai įstaigą, ir susitikęs Driulį sa-ko:

— Žinai ką?

— Na?

— Dabar karė. Amerika gal konfis-kuot ateivių pinigų.

— Na?

— Iškeisk ant Rusiškų ir dėk į Japonų banką.

— Kaip iš ten atimt?

— Jie duoda gerą nuosimtį, o pinigai nežus — aš galiu duot savo galvą nukirst.

— Nežus ir Amerikoje, — atsakė Driu-lis.

— Neužsitikėk. Visko galima laukt nuo Amerikos. Ji ateivių taip neapkenčia.

— Amerika — tai pasaulio bankas. Jei jau čia žus, tai žus visur.

— Bet žinai ką? Man Japonų bankas už prikalbinimą depozitorių duoda nuosim-tį. Daryk sau užtikrinimą ir man pagel-bėk moksle.

Kadangi Driulis buvo Janciaus gimi-naitis, tai, tikėdamas jog niekas blogo ne-atstiks, ir davėsi save prigauti. Jis kelio-likos metų savo uždarbį pūkst ir sukišo į Janciui težinomą įstaigą. Už kiek laiko jis nueina į tą vietą ir žiuri kad tos įstaigos nei vardo nelikę. Driulį stabas ištiko, kuomet jis pasijuto savo viso amžiaus uždar-bio netekęs.

Jau Jancius pabaigė mokslą ant dak-taro. Pas naują daktarą nuėjo Kolaitienė pataisyti dantį. Tas prisiraišė kojas, ran-kas, prirakino prie sėdynės jos galvą ir iš-traukė dantį. Ta žmona ko nepasiuto iš-skausmo. Paskui jis į tą vietą indėjo auk-sinį, bet žandas tindavo, ir gelė taip kad ji negalėjo užmigt. Galų gale turėjo eit pas kitą gydytoją kad pataisytų. Ta žinia iš-lupų ir lupas pasklido po visą miestą. Nie-kas neina pas Jancių, ir daktaras turi stipt-badu.

Nuo žmonos Jancius irgi jau daugiau kai pusę metų negauna jokios žinios. Jis išsiėmė vieną senai jos rašytą laišką ir skaito:

"Mielasis! Mane įsimylėjo velniškai gražus jaunikis. Pinigų iš jo išvilioju ne tik sau pragyvenimui ir pasipuošimui, bet ir tau galėsiu atsiųst. Nuduodu kad aš jį myliu, ir lošiamė romansą. . . . Bet esu tvirta ir jo kvaila meilė man į širdį niekuo-met neįsiskverbs. Buk be baimės. Tas pusgalvis pinigų turi ir aikvojame puikiai. Gerus laikus turime.

Bučiuoju tavę — Tavo Aš."

Reiškia jau pačios nēr. . . . Ji sako kad "jo kvaila meilė į širdį neįsiskverbs". Pra-džioje atsiųsdavo po du laišku per savaitę, o dabar jau netoli metai ir negali sulaukt jokio. Praktika nesiseka, nors nuspro-gk. Dantimis jis sugriežė, pasiėmė kaklaraik-štį, nuėjo į sklepą ir pasikorė.

NAUJOS MADOS SUBMARINAS

SUBMARINŲ tėvas, Lake, padarė naują išradimą, kuris galutinai parodo kaip žmogus savo keliomis ir karėms bus už-ėmęs visus gyvulių laukus. Žmonės dabar skraido ore ir tenai mušasi. Plaukioja po vandenį ir mušasi ant vandenų. "Plaukia po vandeniu ir mušasi gilumose. Žmonės pamėgdžioja kurmius ir kirminus kovoda-mi tranšėjose.

Dabar Lake sumanė submariną tokį kuris galės išeiti iš vandens ant relių, va-žiuos žeme, paskui vėl galės palyst po van-deniui ir plaukt.

Dabar palieka tik kam nors pirmiau-sia tuo sumanytu pasinaudoti: ar kariaut užpuolant ką nors, ar paimit tokius subma-rinus prekių vežiojimui, kurie galėtų atlikti darbą be perkrovimo pavandenuose, kaip tas reikalinga dabar, o tam daug lai-ko išeina ir reikalinga daug žmonių apdir-bimui.

KAIP KAS NORI BUT PALAIDOTU

GARSI Francuzų aktorė, Sarah Bern-hardt, apie 80 metų amžiaus, nusipir-ko mažutę, apleistą, skaluotą salą audrin-goj Biscay užlajoj, Atlantiko vandenyne. Ant tos salos, turinčios mažą užvėją nuo Europos kontinento pusės, Bernhardt sta-tys balto marmuro savo pačios stovylą, su rankom išskėstom lyg ką apglėbti. Stovylą ji pati sau dirbasi. Žiburis šviečiantis iš stovylos galvos rodyš jos kaimynams, žu-vininkams nakties laiku kur jie gali užsto-ti audrai užėjus.

Reikalaukit "Dirvos" Knygyne

Kun. Dembskis, jo gyvenimas, raštai ir darbai — gyvas piešinys didelės atminties mūsų pirmųjų minties liuosuotojų didvyrio. Su paveikslais ir dailiai atspausdinta knyga, 165 puslapiai. . . 1.00

507. Žemųjų dulkės. Apsakoma parašyta M. Radzeviči-tes. Yra viena iš geriausių, svarbiausių ir pa-mokinančių pasakų. Vertė Dr. V. Kudirka. Ply-mouth, Pa. 1901, pusl. 226. . . . 50c

FRANCUZIJA PIETINESE JURESE

"Kuomet kitos tautos užėmė Pacifike salas komercialės ver-tės ir militarių patogumų, Fran-cuzija įsigijo romansų ir poezi-jos salas — kuris faktas prily-ginama tos tautos pobūdžiui", pažymi mums prisiustas buletin-ės Washington, D. C., Na-tional Geographic Society rašti-nės, kalbantis apie intekmes pa-skirų valstybių Okeanijoje.

"Francuzijai priguli Tahiti ir Marquesas grupos, išgarsintos Stevenson, Melvilles, ir pasta-rais laikais išpopuliarizuotos bu-rių rapsodiskų rašytojų apie Pietines Jures. Ji turi Naująją Kaledoniją, didžiausią salą iš-skyrus Naująją Zelandiją Pie-tiniame Pacifike; taipgi daugelį mažiausių ir mažiausia žinomų žemės punktų kurie lyg kokie taškeliai margina to plataus vandenyno mapą į rytus nuo Australijos. Visos jos nuosa-lybės yra į pietus nuo Australi-jos; nei viena iš jų, išskyrus Marquesas salas, neguli para-leliškai sulgy skersumu kuris eina nuo Sydney ir pačios šiau-rinės Australijos dalies.

"Katalogas Francuzijos nuo-savybė esamų salų grupių iš-rodytų labai margas, gi jų skai-čius pasiektų šimtus. Tačiau, išskyrus Naująją Kaledoniją, vi-sas abelnas žemės plotas Pieti-nėse Jurese kiek Francuzijai priguli nedaug ką viršija 1,500 kvadratinų mylių, ir visos tos salos išsiplėtę trijuose ruožtuose, su ketvirtu, Naujomis Heb-ridų salomis, kuriame Francu-zija valdymą dalinasi su Did. Britanija.

"Tiesiog į rytus nuo Queens-lando, Australijoje, yra pirmasis iš tų lengvai atmenamų ruožų, kurio didžiausia sala yra Nau-joji Kaledonija, vadinama Pieti-nių Jurių Siberija, kaip iš to atžvilgio kad kitada ten buvo prasižengusių siuntimo kolonijai, ir jos gausiu prižadų ekonomi-nio išvystymo ateityj. Šiame pir-mame Francuzijai priklausan-čiame plote randasi ir žemos Loyalty Salos, su savo sukriti-šiomis Melanesiškais kani-balais; Pušų Sala, su jos kora-liniais urvais ir tiesiais, sargy-bai panašiais medžiais; paskui nuogos Huons, taipgi keletas menkesnių grupių.

"Šiaurvakarin nuo Nauj. Ka-ledonijos randasi Nauj. Hebri-dos, sudėtinai valdomos Fran-cuzijos ir Did. Britanijos. Pas-tarais metais daug keliauninkų ir kolonistų pribuvo į Pietines Jures, gi baltoji populiacija dau-gelio tų salų yra labai skirtinga. Nesenai dar kaip 1908 me-tais tenai buvo tik 300 Francu-zų apsigyvenėlių ir mažiau kaip 200 Anglų ant Nauj. Hebridų. Paskutiniųjų diduma buvo mi-sijonieriai.

"Nuo to laiko Nauj. Hebri-dos buvo pripažintos kaip daug žadanti žemė. Jos gražumas ir derlingumas buvo magnitais Eu-ropiečiams. Per metus tenai ga-lima išauginti tris derlius kuku-ruzos, tenai auginama kava tu-ri žymią vertę, ir niekur kitur išskyrus Solomono salas nėra tokių kokosinių riešutų, kas ir-gi daug reiškia komercijai. Ar-šiausia su tomis salomis yra tai jų tikrieji gyventojai. Žmog-žudiški, klastingi, kerštingi ant kiek jie yra apsaukti, jie turi vieną dorybę, tai yra teisingu-mas, ko jie laikosi labai griež-tai, niekad nepasivisavindami kito net pamestą mažiausį daikt-telį jeigu jį suranda. Visi to-kie dalykai buna įkišami į me-džio plyšį ar kur pakelėje kad savininkas galėtų atsiimti.

"Gyvenimas Nauj. Hebridų žmonėms buvo ištisai vienodas linksmas. Jie yra tingūs ir jau-trūs iki stebėtinio laipsnio. Jų kaimynai ant Tanna, į pietus, yra paskelbti taipgi žmogžudiš-ki, bet daug narsesni, kadangi pragyvenimas jiems sunkiau at-siaina pasidaryti. Du papročiai ateina į mintį kalbant apie Nau-jujų Hebridų žmones. Jie vys-to savo kudiškių galvas aplinkui šniurais kad galva suaugtų vir-šum smailyn arba kaip kiaušini. Jų žmonos padaro savo prizadą ne su šliubiniu žiedu, bet davimu išmūsti sau pora priešakinių dantų, ką atlieka se-snės moteris.

"Kaip minėta, Nauj. Hebridų 'ruožtas' guli šiaurytin ir susi-siekia su Naujosios Kaledonijos

'ruožtu', paskui vėl į šiaurry-čius, tik perskirtas Britiškaj sa-tės ir esančiomis Fijis, randasi Wallis salynas. Šis salynas yra antras iš Francuzijos sričių ar ruožtų rytų linkui nuo Austr-lijos.

"Wallis Salos turi sudėtinį plotą iš apie 40 kvadratinų my-lių ir mažiau negu 5,000 Poly-nesų, švelnaus budo ir sunkiai dirbančių, gyventojų ant jų. Į pietus, šiame ruožte, randasi Horne Salos, su apie ketvirta-liu žmonių kaip ant Wallis gru-pės.

"Dar paėjus rytų linkui ran-dasi paskutinėji grupė nuo kur prasitęsia platybė beveik neper-traukiamo okeano tarp šių Fran-cuzijos savasčių ir Pietų Ame-rikos. Didelis širdies įpavidalo ruožtas sudaro keturis salynus. Skaitlingiausios, ir mažiausios iš tų grupių, yra Tuamotu ir Paumotu salos. Šiaurėj nuo Tua-motu dvilinkos eilės randasi Marquesas salos, ir vakarus nuo jų yra Society Salos kuriose in-eina ir gražioji Tahiti, gi į piet-vakarius guli Tubuai Salos.

"Apie Tahiti ir Marquesas pastarais metais stebėtinai pra-siplatino knygų. Išrodo lyg kad iš po civilizacijos karės žaban-gių išsiiluosavus žmonijos min-tis trokšta primitivio laukinių žmonių paprastumo. Artistų pa-tyrimai tapo novelizuoti, visi ir net užmiršti raštai-veikalai Mel-villes tapo atgaivinti, taipgi ta-po atspausdinti apipasaokijimai ir užrašai daugelio tenai apsi-lankiusių.

"Tahiti yra svarbiausi iš So-ciety Salų, ir iš jos svarbiausio miesto, Papeete, galima matyti Morea Salą, su iškilusiu gražiu Mauaroa kalnu. Su savo perly žuvavimo industrija, garsinga Areoisų draugija, kuri tobulino dailą ir žudydavo savo naujagi-mius kudišius, taipgi savo ug-nyje vaikščiojimo kultu, Society Salos yra pilnos žavėtinumo ir keistumo.

"Bet moteris nuo Marquesų salų turbūt yra apdovanotos di-džiausia ir gražiausia 'kuniška gražybe už visus kitus žmones ar dalykus Pietinėse Jurese. Jos sakoma 'turi puikius, malonius plaukus, gražias akis, geriau-sia sutvarkytus dantis, išdidžią, pilną formą, aksomo minkštumo odą ir nesugadintą pavirši, o jų kuniškas patraukimas surištas dar su jų gyvumu dvasia ir mit-rumu'. Jų vartojimas kuno pa-gražinimui ir trynimui kokosų alieju tapo pavartota ir civili-zuotų šalių merginų, bet kitokie jų kuno pagražinimai yra vie-na jų puikybės dalis kurią kitos negali pavartoti.

"Ant suvirš šešiasdešimties Tuomotu Salų gyvena mažiau negu 4,000 žmonių. Didžiausia iš šių plėtmų, Rangiroa, turi il-gumo 45 mylias ir trečdalį my-lios pločio. Perly varlių yra la-bai daug ir perlai parsiduoda ant Tahiti.

"Tubuai arba Austral Salos

guli puslankio eilėje, nuo šiau-rvakario į pietryčius, jos užlai-ko nedaugiau kaip 2,000 Poly-nesų. Tyrinėtojai atrado tu-las akmenų budavonės ant Ra-pa viršūnės, šioje grupėje, ku-rios yra didelio indomumo. Di-

džiausi tų salų davė vardą vi-sai grupei; Vivatao ir Rurutu yra kitos šiočio tokio didumo. Sudėtinis žemės šmotas visos tos grupės yra tik 110 ketvir-tinių mylių."

Ar Jus Kankna Pleiskano? NAUDOKITE Ruffles Ar Jums Galvos Odą Niekti? NAUDOKITE Ruffles Ar Jūsų Plaukai Slenka? NAUDOKITE Ruffles Ar Jūs Norite Apsaugoti Jūs? NAUDOKITE Ruffles Užlaikymui savo plaukų gražius ir tankius NAUDOKITE Ruffles Užlaikymui galvos odos sveiką ir švelnią NAUDOKITE Ruffles

Ruffles galima gauti visose aptiekose po 65c. bonk, arba tiesiog iš išsiųdėju per pastą už 75c. bonk.

F. AD. RICHTER & CO. Brooklyn, N. Y. 3rd Ave. & 35th St.

Laikraštis Lietuvoje jums bus daug svarbes-niu, negu čia, Amerikoje, kur net perdaug jų turite išsirašę ir neapvertinat. Lietuvoje pa-siilsit skaitymo, pasiilsit laikraščio — pasiilg-sit "DIRVOS", — todėl turėkit mintyje ją už-sirašyti į Lietuvą tuo adresu, kur važiuojat — Ji negaishinamai ateis, ir busit linksmi, kaip dau-gybė tų, kurie jau parvažioja ir pirma savęs ra-do namuose atėjusią "DIRVĄ". Kaina metams \$3.50. Atsiųskit aiškų adresą sykiu su pinigais.

Kalėdoms Prisiartinant

VISAME pasaulyje yra priimta sveikinti savo gimines, savo artimus, didžiųjų švenčių sulaukus. Kiekvienas Amerikos Lietuvis turi savo artimųjų Lietuvoje, kurie su išsiilgimu laukia dovanų, laukia gal ir labai reikalingos pašalpos. Ir kaip tik dabar yra laikas pasirūpinti kad tos mūsų dovanos pasiektų juos dar pirm švenčių. Nebe to dar kad nebūtų reikalinga Lietuvoje ir šiaip paramos, žiemai ateinant, — dar daug yra tenai vargo ir skurdo, dar toli gražu neužėjo tos mūsų žmonių žaidos kurias uždavė jiems karė. Taigi mūsų, Amerikiečių, pareiga yra nepamiršti apie pusę vargstančių savo giminių.

Dabar kaip tik gera proga yra pasiskubinti su per-siuntimu Lietuvos pinigų, nesa kursas pinigų yra labai žemas. Maža viltis kad jis dar žemiau pulyt, bet daug yra galimybių jog gali pakilti, — tat kiekvienas kas turi reikalą persiūsti Lietuvon pinigų, lai pasinaudoja žemu kursu dabar jau.

Kad žmonės naudojami puolimu kurso matoma iš že-miau paduotos ištraukos iš mūsų knygų parodančios kaip su kiekvienu mėnesiu vis daugiau pinigų siunčiama per mūsų Banką. Taip, išsiūsta Lietuvon per BALTIC STA-TES BANKĄ: 1921 m. sausio mėnesyje — 2,530,456 auk.; Vasario mėn. — 2,082,795 auk.; Kovo mėn. — 2,640,861 auk.; Balandžio mėn. — 2,087,638 auk.; Gegužio mėn. — 3,118,044; Birželio mėn. — 2,501,950 auk.; Liepos mėn. — 4,904,886 auk.; Rugpjūčio mėn. — 5,696,650 auks.; Rugsejo mėn. — 5,114,750 auks. Viso per 9 mėnesius iš-siūsta per mūsų Banką į Lietuvą 31 milijonas 678 tūk-santčiai ir 25 auksinai, ir nei vlenas skatikas iš tų pinigų nėra žuvęs!

BALTIC STATES BANKS užtikrina kad per jį siūsti pinigai kuogreičiausia pasiekia Lietuvą; BALTIC STATES BANKS duoda pilniausią gvarantiją už pini-gų čielybę.

Taigi ir gerb. Tamsta pasinaudok tais patogumais, t. y. kursu, kuogreičiausiais ir teisingiausiais BALTIC STATES BANKO patarnavimais ir siųsk pinigų į Lie-tuvą dabar, kuomet už dolarį gaunama labai daug auk-sinų.

Adresuokite mums šitaip:

BALTIC STATES BANK
294 Eighth Avenue New York, N. Y.

Raginkit Kožną Šeimynos Narį Prisidėti Prie

Municipal Kalėdinio
5% Taupymo Klubo

PRASIDEDA GRUODŽIO 3 D.

Su penkiomis Narystės Klasėmis

25c ir 50c, \$1, \$2 ir \$5 Savaitėje

Kurie uždirbs po 5% kuomet įmokėsit per 50 savaičių

Superior Skyrius

7909 Superior Avenue

M. A. VINSON, Vedėjas

St. Clair Skyrius

2006 St. Clair Avenue

P. MULIOLIS, Vedėjas

Kiti Skyriai —

2832 W. 25th St. 12301 Miles Ave.

MAIN OFFICE — 2ros Grindis — HANNA BLDG.

"PADVIGUBINK SAVO PINIGUS — TAS GALIMA".

THE MUNICIPAL SAVINGS
& LOAN COMPANY

VISAS TURTAS SIEKIA VIRŠ \$1,000,000.00.

DABAR LAIKAS

PIRMĄ Lapkričio dieną gatavas vienuoliktas š. m. "AR-TOJO" numeris tam mėnesiui. Visi kurie užsisakot "ARTOJĄ" pavieniais numeriais skubinkit, nes paskui visada nelieka. Kurie manote užsisakyt "ARTOJĄ" ant metų, taipgi nepraleiskit Lapkričio numerio, nes ja-me telpa daug įvairių raštų, taip pat paveikslas garsaus pasaulinio poeto-istoriko-dramaturgo Schillerio.

"ARTOJO" spausdinama tik keletas daugiau negu yra prenumeratorių, taigi nebuikit nusikrausti.

"ARTOJAS" yra 28 puslapių, didelio formato žurnalas, išeina ne-vėluojant kiekvieno mėnesio pradioje.

Kaina Metams \$1.00.

Pusei Metų 60c.

Lietuvon metams \$1.25.

"ARTOJAS"

7907 Superior Ave.

Cleveland, Ohio.

JAUNUTĖ

(MESKUČIŲ DVARO PADAVIMAS)

Rašo Laisvas Lietuvis

I žanga

TIES Darsuniškio rytų link yra dabar menkas dvarelis, kame Lenkės-bajoraitės gyvena. Vardas dvarelio "Meskučiai". Vieta ta šiandien niekuo ypatingo nepasižymi, bet, sulyg senų žmonių padavimų, jėje kadaisia buvo giria, kur tik lokų begalybė gyventų. Eina gandai kad šioje vietoje senovės žinyčios buta. Nudien neužsiliko jokių žymių, bet galima maždaug remtis padavimu, orientuotis kame žinyčios buta. Bet tas šiandien nesvarbu; svarbiausia padavimas iš anos gadynės kurį šiame rašinyje pakartosiu.

I

"Augštas kalnelis, apaugęs aržuolais, pilimi vadinamas, puikiai tuomet išrodė. Toli, toli iš kalnelio matyt; matyti buvo Nemunas..."

Kalnelyje po aržuolų aukuras su stambiais Perkuno, Patrimpo bei Pikulio stovėjo, ugnis kuriamama dieną-naktį buvo. Vaidelytės ugnies pridabodavo; tai buvo neistekėjusios mergelės kurios pasizadėdavo amžinai užlaikyti kuno nekaltybę. Nebuvo ši žinyčia iš geriausiųjų Lietuvoje, bet tik paprasta žinyčia, piliakalnis, kokių anuomet visose apielinkėse buta ir iškiam laikui užsiliko. Lietuviai senovėje savo dievus labai garbino...

Slėpėsi žmonės su savo dievais giriose, nes anuomet Lietuvos kunigaikštis Jogaila buvo jau su Lenkais susidėjęs ir Lietuvoje "Lenkų tikyba" platino. Nestebėtina jog "Meskučių" žinyčia buvo slapta. Suedavo laiks nuo laiko apielinkės žmonės dievams pasimelsti, bet ne viešai; turėjo slėptis nuo tų kurie jau Lenkams buvo patsidavę. Tą dieną kai prasideda ši apisaka, prie aukuro susirinko vaidelytės bei kunigaikriai, kurie darbavosi žinyčioje ir eidavo apieškėti žmonėms dievų įsakymus. Vyresnis Krivis-kunigas apsirėngęs i baltus rubus su lazda rankoje susirinkusiems kalbėjo:

— Dievai mus apledo, atiduodami mus Lenkų globai, kurie, kai įmanydami, stengiasi mūsų pratėvių seną tikyba į Perkuną panaikinti. Vietoje mūsų — įvesti savo, Lenkų. Bet, matyt, ne tiek Lenkams rupi įvedimas tikybos, kiek pavergimas mūsų Krašto, mūsų Tautos, mūsų turtų. Mus laisvus Lietuvius, garbintojus senų dievų, pavergti jie nori amžinai ir mus valdyti. Supras kitą syk Lietuvos vaikai jog tėvai šiandien negerai yra padarę... Sunku, sunku iš Lenkų jungo bus pasiliuosuoti. Mes, garbintojai senų dievų, niekuomet neprivalome Lenkams pasiduoti. Turime plauti, palaikyti žmonių senovės tikybą i mūsų dievus; turim daboti, kurstyti šventą ugnelę. Nors prisieitų slapstyti mums giriose, su lokiais gyventi, bet darbus šventos praeities neprivalome nustoti varę. Kas iš mūsų senovės tikybos negerbs, lai praeiktas buna, lai Perkunas jį nubaus!

Susirinkusieji kriviai bei vaidelytės ir vienu balsu sušuko:

— Lai Perkunas dievaitis nubaus!

— Klausykite! — tęsė vyresnis Kunigas. — Mūsų priešai įvairių būdų imasi mus išnaikinti. Jeigu kartais gręstų pavojus dabartinei mūsų bastynei, kad nepasidavus gyvais Lenkams po apačios šio kalnelio-pilies yra rusis kame bačkutė parako prirengta. Gerieji žmonės pristatė jo už gerą kruvą muštinių iš Kryžievių Marienburgo pilies... Sakiau, pavojui esant, paraką uždegsime ir mūsų piliakalnis susilygins su anais laukais ties Nemuno esančiais, ir mes amžinai su dievais čia liksim!

KNYGA APIE LIETUVOS KARIUMENĖ

Puikiausias iš dailių mūsų spausdinių, — didelio formato knyga, su daugybe paveikslų Lietuvos Kariumenės, jos vadovų, lavinimosi punktų, jaunikačių kovotojų, kurių ne viena iš veidų pažinsite jūsų kaimo ar parapijos narsuolių. "LIETUVOS KARIUMENĖ" tai knyga iš 176 puslapių, gražiais minkštos odos viršais; plačiai aprašo mūsų Kariumenės pradžią ir jos veikimą iki 1919. Reikalaukite "Dirvos" Knygyne. Su prisijuntimu kaina \$3.00 Nedaug jų tėra.

— Žusime bet Lenkams nepasiduosi-me! — Karštai sušuko vaidelytės bei kriviai.

— Dabar, vaikai, prie darbų, prie maldų dievams, kad neapleistų mus nelaimėje!...

Vaidelytės susikibusios rankom i ratą aplink aukuro pradėjo vaikščioti, šventas giesmes galingsiems dievams giedant. Kriviai atskirai meldėsi, šaukiant Perkuno kad šis dievaitis paleistų žaibus i Lenkus...

Po pamaldų visi išsiskirstė, tik liko vienu viena Vaidelytė, pareiga kurios buvo tą dieną šventą ugnelę kurstyti... Greit atėjo naktis. Giria tik užė, lokiai kur-nekur tik murma...

Arti dvilyktos valandos nakties i žinyčią du vyrų iš artimesniųjų kaimų pribuvo. Pribuvę griežtai reikalavo pašaukti vyresnįjį Kunigą.

Prie ugnies kurstymo buvusi vaidelytė davė gaudą. Atėjo viens iš krivių. Priėjo prie vyrų, klausė:

— Ko judu norita?

Tiedu atsakė:

— Noriva matyti vyresnįjį Kunigą!...

— Koks reikalas? Kunigas dabar il-

sisi. Sakykite koks per reikalas? Aš galiu klausyti...

— Mudu noriva pranešti Kunigui jog mūsų žinyčiai grėsia pavojus nuo nepažintų šarvuotų vyrų kurie šiandien apielinkėje visą dieną jodinėjo ir klausė žmonių žinyčios bastyne.

— Gerai, aš vyresnįjį Kunigą pašauksiu! — Tą pasakę krivis atsiskyrė nuo jų. Netrukus atėjo tas pats Kunigas kuris vakare susirinkusiems prakalbą buvo sakęs.

— Judu pranešta jog šarvuoti vyrai jieško šios apielinkės žinyčios?

— Taip, Kunige! — Jiedu atsakė ir žemai nusilenkė prieš Kunigą, kuris rankas augštin pakėlęs pribuvusius vyrus palaimino.

— Ar didelis pulkelis tų vyrų? — klausinėjo Kunigas.

— Pulkelio mes nematėme, bet du vyrų...

— Kokią šneką tarpavij jiedu turėjo?

— Viens šneka Lietuviškai, antras nešneka visai; matyt, mūsų šnekos nepažįsta.

— Lenkas, — pridūrė krivis.

— Taip, tai mūsų priešai. Jie nori nužudyti mus už garbinimą senų dievų! — nei i vyrus nei tai i save pasakė vyresnis Kunigas.

— Ačiū, vaikeliai, jus dievai neužmirš. Mes galėsime gėlbėti; gėlbėti ir mūsų dievus nuo panaikinimo. Eikite ramybėje namon!

Pribuvusių du vyrų dar kartą pasilenkė Kunigui, tamsumoje girios pranyko... Vyresnis Kunigas liepė sušaukti visus senų dievų garbintojus žinyčion.

Susirinkusiems pareiškė:

— Iki dienei išauštant privalote dievus su aukuru sunešti i rusį. Mes gi pasislėpsime kitame rusyje anapus girios. Viena tik vaidelytė liksis ir patirs ko svečių jieskoma apielinkėje. Jai gyvai likus, pranešums kas per vieni vyrai buvo.

— Katra iš vaidelyčių norėtų likti?

— Aš!

— Aš!

— Aš!

— Aš!

Norinčių dievams patarnauti tokioje svarbioje valandoje atsirado daug, bet Kunigas pareiškė buvo kad tik viena privalo likti. Galų gale jis pats pašaukė vieną vaidelytę, stovinčią užpakalyje...

— Tu eisi, Jaunute!

Ta nulenkę galvą.

(Bus daugiau)

Karės laikas, visos tautos atsiduoda pasitikėjimui ant Dievo; dabar, taikos laikų, kad jos nors kiek bandytų užsitikėti viena kitai.

1269	Amerika, Rinkinis įvairių faktų	pusl. 288	75
14	Aukso Obuolio Istorija (su pav.)	p. 84	50
1145	Akyri Apisirkimai Sviete	p. 79	35
1146	Apisirkimai Atmosferoje	p. 238	1.00
	Ta pati apdaryta		1.75
1147	Apie Žemę ir Kitus Svietus	p. 255	1.25
	Ta pati drutais apdaryta		2.00
3002	Aritmetika	p. 104	40

JUOKIS

ir Svietas juoksis sykiu su tavimi

NUO JUOKŲ RED.:

Kad bent tos vietos daug tiek turėtum, Kiek čia dalykų sudėt galėtum:

Tilptų čia dainos visų poetų Gamtos grazybė ką sužavėti;

Tilptų svajonės idealistų, Sueitų tikslai mater'alistų;

Sudėtum džiaugsmus ir mylimųjų, Išgirstum verksmą nelaimingųjų.

Jei kas ką augštint tik panorėtų, Jei vietos būtų — šičia galėtų;

Bet ta nelaimė — nors daug kas rašot, Savų tų raštų šičia nematot.

Dalykas tokis: daug pašauktųjų, Bet iš visų tų — mažai rinktųjų.

N. B. Kaip matot, patiems šį sykį reikia "dainuoti": nors daugelis poetų rudens dvasia sužavėti, bet gal perdaug sužavėti kad tyli, o kurie prabilo — tai lyg varnos nata... Bent šiuo sykiu, išsibaigę paukščių malonios dainelės, pasibaigė ir poetų gražios lyrikos.

Reikia, turbūt, sniego — kitaip apimtos liudnumu poetų mūzos tylės. Sniegą pamatė išvys tikrą skirtumą tarp vasaros ir žiemos ir gal ką sulauksime.

Pinigai ir raktas yra vienodės svarbos dalykai. Paaškinimas bus kitame numeryje.

L. Varkalis (iš Worcesterio) rašo: "Bet ar Bielskis savo Misijon suimtus pinigus, skiriamus šauliams, Vilniaus vadavimui ar kitokiems dalykams, persiuntimui stačiai Lietuvon susijusius, kartais nepersiunčia i Tautos Fondą, iš kur jau aukos išeina su dedukcijomis visokioms 'politiskom akcijoms', 'kultūros reikalams' ir kt.?"

Clevelando varlamusių štabas susiję tarėsi kaip čia padarius kad "Artojo" vakare lytų ir publika negalėtų nueiti, o kad ne lytų ant jų parengtų fondui prakalbų — nors abi salės beveik greta viena kitos ir koncertas ir jų prakalbos atsibuvo tuo pačiu vakaru.

Gerb. Melagis "Dar-ke" vėl šneka apie "Dirvos" krautuvės vedėją ir apsidžiaugia kad ta jo žiopia redakcija (kaip jis pripažino, nes ji nežino kaip ten dalykai einasi) išleisus žodį apie buvusį "Dirvos" krautuvės vedėją. Jis mat norėjo pasiterlioti, kada nieko gero negali parašyti. Ir užbaigta. Paskui, sakojog tai kadaise buvęs vedėjas kitas, ir ta bolševikų literatūros platintoja buvus jo žmona. Taip, nuo to laiko jau ne vienas ir geras vytiš bolševiku virto, ir tiek laiko praėjus ir pats "Dar-ko" korespondentas bolševiku pavirs.

Kad taip gali atsitikti, gerb. Melagis lai paskaito šitą: Aną sykį vyčių organas "Vytiš" pasigyrė kad pas vyčius nėra disciplinos: va vyčių štabskapitonas, "Dar-ko" ir kitų laikraščių korespondentas ir tautos fondo kolektorius Simono Sunus spausdina "Vanagą" ir taipgi spausdina bolševikišką literatūrą kokią bolševikai dalina prieš katalikus ir kitus, arba rengia vakarus pašmeižti katalikus ir tikėjimą.

Bet kada bolševikai sužinojo kad Naunčikas atspausdino Butėno plakatų tuoj jie savo spaustuvinką iš sąryšio išmetė.

Ar vyčiai savo tarpe parodys tokią discipliną ir ar išbrauks Simono Sunų iš savo tarpo?

Grazėsni vienybės Clevelande dar nebuvo kaip vyčių ir bolševikų susivienijimas: vieni kitysus remia, padeda šmeižt "liberalus" ir "buržuus" ir atlieka visokių spaudos darbus.

Kitą kartą vienas laikraštis suminėjo vienos didelės organizacijos viršininkams kandidatų vardus ir patarė savo skaitytojams balsuoti tik už tokį kuris daugiausia pasidaravo visuomenėi, kuris senai žinomas savo tampaiais darbais ir tt. ir tt. Tą patarimą skaitė ir tie kandidatai ir kožnas jų šitaip apie save manė:

Vienas galvojo: Aš esu žinomas daug metų kaip rašytojas, redaktorius, išleida daug knygų, atlikau kitokių didelių darbų kokių kitų šių kandidatų nėra padarę — už mane visi turėtų balsuoti.

Kitas manė: Apie mane žino jau keli metai kaip buvusių vienos organizacijos pirmininką, aš sakiau prakalbas, turėjau biznį, važinėjau po didelius miestus ir daug svieto mačiau — už mane turėtų visi balsuoti.

Trečias manė šitaip: Aš daug metų darbuojusi po draugijas, vienos buvau sekretorium, kitos ir dabar pirmininku esu, mane šita visa apielinkė žino — už mane visi turėtų

balsus atiduoti. Išvedmas: Nors ir mažiausia kurs yra padaręs, bet save kečia augščiau kito, nes kožnas tik save visur tinkamiausiu laiko.

"Dar-ke" koks ten Šundaktaris įsikalbėjo apie administratorių ir nudardėjo ant bažnyčių, vargamių, nezaležnikų ir užrėplio ant šliubų kalbėdamas apie tokius žmones kurie visai dar nėra vedę.

Ir tokiems niekams nekurie laikraščiai duoda vietos. Kokie paiki tie smertelni žmoneliai.

Cia mes norime vėl duoti lekciją mūsų skaitytojams apie rasibą be jokių uodegucių, raguciu ir kepuraičiu. Daugumas kurie neino kur deti ragucius ir uodegaites ant raidziu kaltina visa musu rasiba ir peikia tuos visus kurie ragucius ir uodegaites ivede. Bet jie praziuri kita savo kalte uz kitu kaltes: jeigu tie visi piesingi raguciams ir uodegaitems rasitojai nedaritu stotiku klaidu kaip apacioje pamatisite, tada galetu buti kalti uodegaiciu isradejai:

Raszau laiszka 1921 M. Rugseio 9 Diena Asz O-Dirvos skaititoja kuria yra uzpirta ant cielu mietu ir pinigai jau uzmoketi uz cielus mietus Dabar laikrascei skelbe kad dirvas skaititojams ira paskirtos dvi siekancios knigos dovanu:

4% St. Clair ir East 55-ta gatvė, Prospect ir Huron, Superior ir Addison, St. Clair ir East 125-ta gatvė 12000 Superior Ave.

Kalėdos Lietuvoje

JUSŲ piniginės dovanos pasieks jūsų draugus ir gimines tenai i laiką ant švenčių jeigu siųsit savo pinigus per MUS. Mes paduodame žemiausias kainas ir persiunčiame pinigus atsakančiai ir greitai.

Laivakortės, informacijos, ir visokie bankiniai ir užrubežinių pinigų siuntimo patarnavimai taipgi galima gauti mūsų ofise esančiame jūsų kaimynystėje.

The Cleveland Trust Company

Yra tai Bankas Del Visų Žmonių

TINKAMAS VAIKŲ AUGINIMAS

Tėvai deda pastangas, kad jų vaikai užaugtų stiprus ir sveiki žmonės. Nesveiki dantys yra priežastimi daugelio skausmų, kurie padaro gyvenimą vargingu vaikams ir augintojams.

Padėkit jiems išaugti tikrais vyrais ir moterimis, mokydami juos valyti dantis su "COLGATE'S" gaivinančiu dantų valytoju.

"GERI DANTYS—GERA SVEIKATA".

Teisuma, Grynuma ir Rušies Geruma. Isteigta 1806. Vardas "Colgate's" ant tolietinių dalykų gvarantažija

AR ZINOTE KAD

suvirš \$750,000,000.00 pinigų buvo sudėta taupymais i šį banką nuo jo įsteigimo?

Visi Šaltiniai suvirš \$67,000,000.00

Incorporated 1849

Society for Savings

in the City of Cleveland

PUBLIC SQUARE

Didžiausias ir Seniausias Taupymo Bankas Ohio Valstijoje

TINKAMAS VAIKŲ AUGINIMAS

Tėvai deda pastangas, kad jų vaikai užaugtų stiprus ir sveiki žmonės.

Nesveiki dantys yra priežastimi daugelio skausmų, kurie padaro gyvenimą vargingu vaikams ir augintojams.

Padėkit jiems išaugti tikrais vyrais ir moterimis, mokydami juos valyti dantis su "COLGATE'S" gaivinančiu dantų valytoju.

"GERI DANTYS—GERA SVEIKATA".

Teisuma, Grynuma ir Rušies Geruma. Isteigta 1806. Vardas "Colgate's" ant tolietinių dalykų gvarantažija

Kas Girdēt Clevelande-Apielinkėse

Telefonai Princeton 2727 Randolph 1157

MIESTO RINKIMAI

Užtikrinę Clevelando piliečiai turėjo keletą rinkimų ir balsavimų.

Kandidatai ant majoro gavo sekančias balsų:

Kohler — 48,651.
FitzGerald — 45,567.
Haserodt — 31,420.
Hincilffe — 23,260.
Boyle — 7,874.
Brown (socialistas) — 5,609.
Hubbell — 4,129.

Majoro liko Frederick Kohler, seniau buvęs policijos viršininku, dabar pavieto komisijonierium.

Kadangi šiais balsavimais nubaustuota priedas prie miesto čarterio įvedantis miesto vedėjamanagerį, taigi Kohler bus paskutinis Clevelando majoras; po dviejų metų jo tarnybos niekam nereikės daugiau politiko ir žmonės nebalsuos už majorą ar miesto reikalų vedėją: jį rinksis miesto taryba.

Vyriausio miesto teisėju išrinkta Dempsey 41,266 balsais. Taipgi nubaustuota išleisti daugiau būnų statymui miesto knygyno.

OPERETĖ "CIGONAI" PASISEKĖ

Pereitos subatos vakare Lietuvių salėje, "Liuosybės" Choras, po vadovystės J. Butėno, operetės scenoje St. Simkaus operetė "Cigonai", dviejų aktų tragedija.

Pirmiausia dainavo pats choras: gražiai sudainavo trejetą dainelių. Sekantis dainavo tenoras K. J. Kriaučiūnas — tris dainas (antrą sudainavus buvo atšauktas pakartoti). Paskui dainavo A. Gailiūnas (basso) — irgi dvi dainas, vieną jų Rusiškai.

Po dainų prasidėjo perstatymas operetės. Seną atidengus, girioje pasirodė buris cigonų, jų vadas (J. Butėnas) ir kiti. Pirmiausia M. Karužiutė cigonų tarpe pašoko, paskiau dvi Karužiutės ir A. Gailiūnas gitarais skambino, toliau sekė pats dalykas. Scena išrodė graži, cigoniški margi kostiumai darė gražų įspūdį.

Roles turėjo sekančiai: Cigonų vadas Roto — J. Butėnas.

SUSIRINKIMAI

Draugijų kas mėnuo atsibuna sekančiai

Pirmą nedėdienį, nuo 2 po pietų
Dr. V. Kudirkos Draugystės
Flynn-Froelk Salė
5309-11 Superior Ave.

Pirmą ketvirtą, 7:30 val. vak.
Susiv. Liet. Am. 14 Kuopos
Lietuvių Salė
6835 Superior Ave.

Antrą nedėdienį, 2 val. po pietų
A. Liet. Tautinės Sand. 18 Kp.
Goodrich House
1420 E. 31 Street

Trečią nedėdienį, 2 val. po pietų
T. M. Draugijos 20 Kuopos
Goodrich House
1420 E. 31 Street

Pieno Naudojimas Svarbus Sveikatai

Rašo Dr. H. L. Rockwood

Sveikatos Komisijonierius
Clevelando Miesto

Maistas turi atlikti daugiau ne kaip užganėdinti apetitą ir pridoti reikalingą silumą ir rengt elementus užganėdinimui kuno reikavimui. Jis turi palaikyti sveikatą suteikiant tam tikrus apsauginius žmogui dalykus. Kad pienas yra didžiausias dalykas mūsų maitinimui liko privirtinta ty kurie tyrinėjo per daug metų maistingumą.

Daugumoj maistų nėra arba randasi negana apsauginių dalykų. Tokie dalykai gausiai randasi dviejuose paprastuose maisto daiktuose, kaip tai piene ir lapuotose daržovėse, kaip salotose, spinakuose, kopūstuose, ir tt. Pastarieji, vienok, nėra taip arti pripažinti kaip apsauginiai maistai kaip pienas, svarbiausia dėl tos priežasties kad mes negalim jų valgyti tiek daug kiek reikia.

Viens šalies autoritetai tiki jog bile rasės išsivystymas koki josi atsikė priglūda daugiau ant jos žmonių įnaudojamo pieno negu kokių kitų aplinkybių. Kitais žodžiais, tauta kuri naudoja daug pieno valgyturi linkus būti sveiką, tvirtą ir produktivę tauta.

Daugelis tiki jog pienuos nors yra naudingas kudiakams nėra tinkanciu sveikiams suaugusiems.

GERKIT MAŽIAUSIA KVORTĄ PIENO ANT DIENOS

PIENAS YRA KELIAS Į SVEIKATĄ

"MILK FOR HEALTH" CAMPAIGN

Cuyahoga County Public Health Association

Antras straipsnis iš serijos pamokinių apie sveikatą pieno vertę

CLEVELANDO AUKŲ RINKIMAS LAPK. 12—21.

— Clevelandas šįmet vėl rinks pinigus į Community Fondą, pradedant lapkričio 12 iki 21 dienas.

Tuo laikotarpiu bus dedama pastangos surinkti aukų reikalingų palaikymui 110 Clevelando Palspinių ir Priežiūros organizacijų ir atkėjimui Clevelando dalies Valstijos, Salies ir Užrubežinių pašalpos darbų vedimui.

Šįmet, nors daug didesnis darbas stovi prieš akis negu pirma, Community Fund prašo mažiau pinigų. Pernai buvo reikalinga \$4,450,000, šįmet tik \$3,763,545. Taip yra dėl to kad apie pusę milijono atliko nuo pernai. Šitie pinigai buvo sumiti kada dar jų buvo užtektinai ir atidėti sunkiems laikams, gi ši žiema tikrai matys sunkius laikus.

Vietoj paskyrų aukų visoms miesto esančioms mėsaiširdystės ir prieglaudos įstaigoms, ir vietoj įvairiais tarpais rinkimų ir rinkėjų vaikščiojimo, tapo sumanyta — ir jau kelintais metais pasekminiai vedama — lapkričio mėnesyje per keletą dienų rinkimas aukų bendrai visoms. Kiekviena iš tų 110 įstaigų žino savo išlaidas, taigi į centrāl komitetą suduoda savo skaitlįnes, čia sudedama visų į vieną ir paskui, po surinkimo, išdalinama.

Kas kiek išgali aukaukit šiam naudingam darbui, nes pinigai eina ant ligonbučių, prižiūrėjimo vaikų, našlaikių, našlių, motinų, biednų šeimynų, ir visokiems kitiems naudingiems darbams, priglūtiems nuo visumėnės paramos.

Kun. Jasinskas, turėjęs bažnyčią ant W. 11 gatvės, perėta savaitę iš tenai patiraukė ir tapo nuskirtas Lenkų Tautiškoji Katalikiškon parapijon Detroit.

Pradėjo dirbti. New York Central geležinkelio dirbtuvės 900 darbininkų Collinwoode pradėjo vėl dirbti. Kompanijos viršininkai tarėsi kaip darbininkus pririnti: dirbti nuo dienų ar nuo štukų.

Akronas, mūsų kaimyniškas miestas, pasižymėjo savo žmogžudžiais: tenai žmogžudžiai nužudė daugiau ypatų negu buvo užmušta gatvėse. Šiais metais Akrono užpuolikai nužudė 15 žmonių, suvažinėta tik 13. Bet šita skaitlinė toli skiriasi nuo Clevelando gatvėse vežimais ir automobiliais užmuštų.

PARSIDUODA RAKANDAI: 2 lovos 3 stalai, skalbimui mašina, frontumio setas iš 5 ir stalas, parsiduoda labai pigiai. Ateikit pažiūrėti 9931 Shale Av. J. Navarskas. (46)

LOUIS EISENBERG
Turi Geležinių Daiktų, Pečių, Kvarbų, Varnišių, Cinuoja, Lieja ir Stogams dangalų
1169 East 79th St. N. E.
Princeton 1337-K

L. WURM
PERKRAUSTYMO IR SANDĖLIO KOMPANIJA
Ofisas 1328 E. 80th STREET
Netoli Superior.
Telefonai: Bell — Randolph 1198
Ohio State Princeton 979-W

KĄ JŪS DEDAT Į JUSŲ KUDIKIO ŽINDAMĄ BONKĄ?

Jei jūs negalite žindyti savo kudiakio, išsirinkite maistą, kuris yra maistingas ir taip lengvai virškinamas kaip jūsų pačios pienas. Duokite savo kudiakiui

Borden's EAGLE BRAND (CONDENSED MILK)

geriausias maistas kudiakams — vartojamas per paskutinius šešiasdešimt du metus šimtų ir tukstančių motinų.

THE BORDEN COMPANY

Borden Building

New York

Iškirsk šį kuponą DABAR — ir prisiųsk ŠIANdien ir gausi DYKAI mūsų knyga, KUDIKIŲ GEROVĖ, kuri paaiškina kaip užlaikyti kudiakį sveiką. Taipgi gausi maitinimo instrukcijas jūsų kalboje.

Vardas

Adresas

PIENAS PALAIKO SVEIKATĄ

Nedamaitinimas, sykiu su fizišku silpnumu, laiko daugelį vaikų mokyklose po pora metų ilgiau negu reikia, taigi ateinanči "Pienas Sveikatai" Kampanijai turėtų užinteresuoti kiekvieną taksų mokėtoją, nes tas sutaupeys jam pinigus, sulys Dr. R. H. Bishop, Jr., Cuyahoga Pavieto Visuomenės Sveikatos Susivienijimo Prezidento, kuri pasiėmė šiame paviete tokį darbą.

"Mums svarbu yra išrodyti reikalingumas geros sveikatos, ypač augantiems vaikams", jis sako. "Pienas yra naudojamas kaip svarbiausias faktorius kadangi tyrinėjimai parodė jog jo tankus naudojimas reiškia geresnę sveikatą, nesa pienas yra vienas iš geriausių sveikatos maistų. Kožnas vaikas turėtų gauti po kvortą pieno kasdien."

"Išskaitliavimai parodė mokyklose jogei vaikai kurie negauna užtektinai pieno yra užsilikę savo moksle. Nedamaitinimas iš tos priežasties, sykiu su fizišku nedateklumu, palaiko tokius vaikus po pora metų ilgiau mokyklose negu jiems reikiu, imant vidutiniškai."

Patikrinimai parodė jog tik 2 nušimčiai mokyklas lankančių vaikų yra nedamaitinami iš biednystos. Daugiausia yra dėl neatsakančio maitinimo geresniuose namuose.

Tuo tikslu yra sumanyta parvartiti kaipo dalį mokymo vaikių maitinimo kampaniją, pasiekimui visų namų. Tokias kampanijas varo ir kiti miestai.

H. H. VON SCHLICK

Žmogus kuris Pagelbsti Sergantiems Žmonėms Pasveikti.
Dvidešimt metų atgal aš pasakiau sergantiems žmonėms jog mano Bulgariška Kraujo Arbatą pagelbės gamtai paliusuot užkietėjimą, išvarinėto nuodus iš inkstų, pagerint skilvį ir žarnas, valyt ir stiprint kraują.

Aš sakiau jog mano Bulgariška Kraujo Arbatą geriausia karšta einant gult pagelbės išvartyt šaltį ir apsaugos nuo infliuzos ir pneumonijos.

Šiandien milijonai žmonių vartoja Bulgariška Kraujo Arbatą kaipo tinkamiausį naminį vaistą.

Sultis nuvirintos nuo šaknų, žievių, sėklių, lapų, uogų ir gelių geriant syki ar du savaitę palaiyks sveikais.

Aptiekoriai noriai turi jos sergantiems, nes žmonės kurie naudoja Bulgarian Blood Tea ateina pasakyt jog tas jiems pagelbėjo.

Prašyk savo vaistininko arba mes prisiųsim didelį pakelį už \$1.25; arba 3 už \$3.15, arba 6 už \$5.25.

Adresuokit: H. H. Von Schlick, President, 497 Marvel Bldg, Pittsburgh, Pa.

LOUIS EISENBERG
Turi Geležinių Daiktų, Pečių, Kvarbų, Varnišių, Cinuoja, Lieja ir Stogams dangalų
1169 East 79th St. N. E.
Princeton 1337-K

L. WURM
PERKRAUSTYMO IR SANDĖLIO KOMPANIJA
Ofisas 1328 E. 80th STREET
Netoli Superior.
Telefonai: Bell — Randolph 1198
Ohio State Princeton 979-W

REIKALAUJAM AGENTŲ

Platinimui "Dirvos" Duodama geras uždarbis nuo kiekvieno metinio skaitytojo. Tuojau rasykite klausdami informacijų ir kvitų.

"DIRVA" Cleveland, O.

Ekstra! KALENDORIAI! Ekstra!

Sisųskit kalendorius į Lietuvą. Tikri Lietuviški, kelis spalvų, kainą 25c vienas. Keturi kalendoriai ir tuzinas laisčams popierių tik \$1. Penki tuzinai popierių ir 1 kalendorius tik \$1. Prisiųskit stampą, gausit katalogus. Adresuokit: J. YERUSEVICUS Box 68 Lawrence, Mass.

LIETUVIŠKA APTIEKA

Užlaikau visokius geriausius vaistus nuo visokių ligų ir suteikiu geriausius patarimus. Kreipkitės į mato Aptieką bile kada.

I. A. USEVICIUS

2343 Professor Ave., S. W.

DR. J. T. VITKUS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas

Ofiso valandos: 1—3 ir 7—8
Telefonas: Randolph 188

1304 E. 68 Street.

Kampas Superior Avenue
Virš Lietuviško Banko

DR. J. SEMOLIUNAS Akių Gydytojas

Ofiso valandos: 10 ryte iki 12 3 iki 5 po pietų
Nedėdieniais nuo 10 iki 12

Vakarinis ofisas atdaras nuo 7 iki 8 935 E. 79 St. Garfield Bank Bldg.

DR. ADOMAS SZCZYTKOWSKI

Gydytojas ir Chirurgas

982 E. 79 St., Cleveland, O.
— Telefonai —
Rosedale 5758, Princeton 431

Valandos: tik vakarais nuo 7 iki 9 val.
Nedėdieniais nuo 3 iki 4 val.

DR. P. J. HUGHES

DENTISTAS

1935 ST. CLAIR Ave.

Darbą Gvarantuoju Kainos prieinamos

Valandos: 9 ryto iki 8 vak.

Tel. Prospect 2597

AUTOMOBILIS PARSIDUODA

Paige 1918 modelis, 7 pasažierių, visas gerai pertaisytas, geri ratų gumai. Tikras bargas kam reikia. Kaina \$700. Pardavimo priežastis: savininkas apleidžia miestą. Kreipkitės 4928 Payne ave. Tel. Randolph 3046. V. Resh (Lietuvis). (45)

KRAUTUVĖ ANT RENDOS

su gyvenimu, 6 kambariai, maudynė, elektros šviesa. Atsiųskit 8306 So-winski ave. (45)

ANT RENDOS puiki stuba, 4 kambariai, renda \$20.

Kam reikalinga ateikit pažiūrėti. Netoli E. 79 St. 8308 Kosciuszko ave.

LIETUVIŠKA PORA nori gauti pas

Lietuvius kambarį tokioj šeimynoj kas apsiimtų padaboti mūsų dviejų metų mergaitę mūsų dirbant. Namie rasite mus nuo 6 iki 9 vakare. W. Y., 1384 E. 26 Street.

PAJIESKAU Julijonos Pangonienės

savo buvusios gospadinės. Išvažiudamas į kitą miestą aš pas ją palikau savo visus daiktus; parvažiaves nerandu jos: ji pabėgo nuo savo vyro su visais daiktais. Kas apie ją žino arba ji pati atsiųskit, už ką busiu dėkingas, duosiu \$10 dovanų; ji pati atsiųskit irgi gaus \$10. (48)

Kazimieras Gulbinas

1566 E. 33 Street Cleveland, O.

CLEVELANDO LIETUVIŲ NAMŲ IR PASKOLOS BANKAS

5%

Moka 5% (penktą nuošimtį) už padėtus taupymui pinigus.

Parduodame ištraukiamo ir neištraukiamo stocko (akcijų) po \$100.00 (šimtą dolarių) už kurį mokame 8% (aštuonis nuošimčius).

6712 Superior Ave., kampas E. 68th Street
Cleveland, Ohio

Dr. Ray R. Smith, Dentistas

6701 ST. CLAIR AVE. Kampas E. 67 St.

Darbą gvarantuoju dešimčiai metų.

Mano ofisas atdaras vakarais, taigi jums nereikės gaisuot iš darbo dantų taisymui. Naudoju savo garsų "Peridonto" del Be-skausmio Dantų Traukimo.

Prospect 2420

Central 1766

THE F. W. ZIMMERMAN CO.

Generališki perkraustytojai, vinduotojai ir statytojai bankinių šėpų ir mašinerijų. Rakandus pakuojam, išleidžiam ir sukraunam.

3400 St. Clair Avenue

Cleveland, Ohio.

Trečias

Elektriškas Namas

Ši yra ketvirta ir paskutinė savaitė Trečiam Moderniniam Elektriškam Namui. Jis užsidarys 10 val. vakare Nedėlio, lapkričio 13 d. Jeigu kas dar neatsilankė, paskutinė proga yra

ŠIĄ SAVAITĘ

Atdaras kasdien nuo 1 iki 10 vakare 1827 Sheldon Ave. East Cleveland

ELECTRICAL LEAGUE OF CLEVELAND

Gaukit Kuodaugiausia iš Savo Naudojamo Naturalio Gazo

VISAS ŠTABAS namų ruošos ekspertų visada stovi gatavi patarnavimui mūsų Service Departmente ir jie išaiskins ir išrodys geriausius būdus kaip reikia pasinaudoti natūraliu gazu naminiuose reikaluose kaip prie virimo taip ir šildymo.

ŠIS PATARNAVIMAS yra visiškai dovanai ir kiekvienas gazo naudotojas ne tik bus maloniai priimtas prie jo, bet net mes paraginame juos pasinaudoti šia proga kokią tas parodymas suteiks kiekvienam.

THE EAST OHIO GAS CO.